OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA

Program ubezpieczenia :

I Informacje o zamawiającym

II Założenia do poszczególnych rodzajów ubezpieczeń

III Ubezpieczenia wspólne dla wszystkich jednostek wymienionych w specyfikacji

- **A.** Ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych.
- **B.** Ubezpieczenie mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku.
- **C.** Ubezpieczenie sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.
- **D.** Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej.

IV Klauzule dodatkowe rozszerzające zakres ochrony

- **A. Klauzule obowiązkowe**
- **B. Klauzule dodatkowe**

Zamawiający:

Miasto Bielsko-Biała-Zakład Gospodarki Mieszkaniowej
ul. Lipnicka 26
43-300 Bielsko-Biała

Zamawiający zastrzega, iż składka ubezpieczeniowa ustalona do zapłaty Wykonawcy może ulec korekcie w następujących przypadkach:
1) Przeszacowanie majątku
2) Zmniejszenie lub zwiększenie wartości składników majątkowych
3) Zmniejszenie lub zwiększenie wysokości sum ubezpieczenia
4) Ubezpieczenie majątku niezgłaszanego wcześniej do ubezpieczenia
5) Rozszerzenie zakresu ubezpieczenia na wniosek Zamawiającego i za zgodą Wykonawcy; w przypadku ujawnienia się bądź powstania nowego ryzyka ubezpieczeniowego, nieprzewidzianego wcześniej w specyfikacji,
6) Korzystne dla Zamawiającego zmiany zakresu ubezpieczenia wynikające ze zmian OWU Wykonawcy za zgodą Zamawiającego i Wykonawcy,
7) Zmiana zakresu ubezpieczenia wynikająca ze zmian przepisów prawnych. Stawki ubezpieczeniowe w trakcie obowiązywania umowy pozostają bez zmian.

Szczegółowe warunki dokonywania zmiany wysokości wynagrodzenia przysługującego Wykonawcy z tytułu realizacji niniejszego zamówienia zostały określone we **wzorze umowy, który stanowi załącznik nr 8 do Specyfikacji Warunków Zamówienia** (*dalej zwanej: SWZ lub Specyfikacją*).

Towarzystwo Ubezpieczeniowe (Ubezpieczyciel) zobowiązane jest do kompleksowej obsługi wszystkich zgłoszonych szkód oraz do wskazania i posiadania indywidualnego likwidatora/ów, który będzie współpracować z Zamawiającym/Poszkodowanym i z którym Zamawiający/poszkodowany będzie miał kontakt bezpośredni (poza centralnym systemem telefonicznego zgłaszania szkód).

Towarzystwo Ubezpieczeniowe zobowiązuje się zapewnić obsługę na odpowiednim poziomie, w szczególności w zakresie likwidacji szkód majątkowych, komunikacyjnych oraz bezpośredniego kontaktu od poniedziałku do piątku.

I. INFORMACJE O ZAMAWIAJĄCYM

1. Opis prowadzonej działalności.

   Zakład Gospodarki Mieszkaniowej administruje budynkami mieszkalnymi i użytkowymi, sprawuje opiekę techniczną nad nimi oraz prowadzi gospodarkę lokalami stanowiącymi własność Gminy Bielsko-Biała lub współwłasność Gminy i innych osób fizycznych i prawnych. Ponadto ZGM jako zakład komunalny, świadczy usługi w zakresie administrowania nieruchomościami.

2. Dane dotyczące zarządzanych nieruchomości na 30.09.2026 rok

Informacja o lokalach mieszkalnych, użytkowych oraz garaży zarządzanych przez ZGM wg stanu na 30 września 2026 r.		
LOKALE MIESZKALNE	**LICZBA LOKALI**	**POWIERZCHNIA UŻYTKOWA LOKALI (m2)**
W BUDYNKACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ ZGM	**3258**	**154 508**
W BUDYNKACH STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH	**3040**	**144 674**
RAZEM	**6298**	**299 182**
LOKALE UŻYTKOWE	**LICZBA LOKALI**	**POWIERZCHNIA UŻYTKOWA LOKALI (m2)**
W BUDYNKACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ ZGM	**717**	**84 620**
W BUDYNKACH STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH	**346**	**22 813**
RAZEM	**1063**	**107 433**
GARAŻE	**LICZBA GARAŻY**	**POWIERZCHNIA UŻYTKOWA GARAŻY (m2)**
W BUDYNKACH ZARZĄDZANYCH PRZEZ ZGM	**317**	**5908**
W BUDYNKACH STANOWIĄCYCH WŁASNOŚĆ WSPÓLNOT MIESZKANIOWYCH	**49**	**930**
RAZEM	**366**	**6 838**

3. Informacje jak często dokonywane są przeglądy instalacji:

a) gazowej,
b) elektrycznej,
c) wodociągowej,
d) kanalizacyjnej,
e) centralnego ogrzewania.

Zgodnie z przepisami prawa budowlanego ZGM dokonuje:
- przeglądu instalacji gazowych – corocznie
- pomiarów instalacji elektrycznej – co 5 lat
Przeglądu pozostałych instalacji dokonuje się w trakcie okresowych kontroli budynków.

4. Kwota wydatków na remonty bieżące i gruntowne oraz inwestycyjne związane z poprawą stanu technicznego dachów i stolarki okiennej w latach 2017- 2023

W roku 2017 wydatkowano w § 4270 – zakup usług remontowych wydatkowano kwotę **13.086.432,76 zł** w tym:

- roboty dekarsko- blacharskie 530 558,62
- roboty stolarskie 136 988,37

W roku 2018 wydatkowano w § 4270 – zakup usług remontowych wydatkowano kwotę **16.020.851,36 zł** w tym:

- roboty dekarsko- blacharskie 943 431,80
- roboty stolarskie 196 241,05

W roku 2019 wydatkowano w § 4270 – zakup usług remontowych wydatkowano kwotę **16.033.885,70 zł** w tym:

- roboty dekarsko- blacharskie 413 282,42
- roboty stolarskie 952 301,87

W roku 2020 wydatkowano w § 4270 – zakup usług remontowych wydatkowano kwotę **13.855.441,33 zł** w tym:

- roboty dekarsko- blacharskie 304 304,87
- roboty stolarskie 779 521,58

W roku 2021 wydatkowano w § 4270 – zakup usług remontowych wydatkowano kwotę **14.419.523,18 zł** w tym:

- roboty dekarsko- blacharskie 352 260,09
- roboty stolarskie i wymiana okien 955 188,64

W roku 2022 wydatkowano w § 4270 – zakup usług remontowych kwotę 15 593 502,31 zł w tym: - roboty dekarsko- blacharskie 347 608,11 zł
- roboty stolarskie i wymiana okien 1 187 699,35 zł

W roku 2023 wydatkowano w § 4270 – zakup usług remontowych kwotę 16 225 419,70 zł
w tym: - roboty dekarsko- blacharskie 317 786,05 zł
- roboty stolarskie i wymiana okien 122 333,32 zł

W 2024 roku wydatkowano w § 4270 – zakup usług remontowych kwotę13 878 884,61 zł w tym: - usługi budowlano-montażowe 13 220 815,7 zł
- usługi konserwacyjne i naprawcze 658 068,83 zł

W 2025 rok w § 4270 – zakup usług remontowych zaplanowano kwotę 17 908 665,06 zł w tym: - usługi budowlano-montażowe 16 807 914,08 zł
- usługi konserwacyjne i naprawcze 698 444,92 zł

W planie finansowym na 2026 rok w § 4270 – zakup usług remontowych zaplanowano kwotę 17.506.359,00 zł w tym: - usługi budowlano-montażowe 16.556.359,00 zł
- usługi konserwacyjne i naprawcze 950.000,00 zł

Konstrukcja
Dwa budynki (Rynek 4 i 6) są wyposażone w sygnalizację dymową.

Zamawiający informuje, iż w zarządzanych zasobach mieszkalnych nie występują obiekty z płyt warstwowych wypełnionych materiałem palnym. W budynkach niemieszkalnych takich jak komórki, szopki, pomieszczenia gospodarcze występują obiekty o konstrukcji drewnianej oraz zbudowane z płyt warstwowych wypełnionych materiałem palnym.

UWAGA
Ubezpieczyciel nie może odmówić przyjęcia odpowiedzialności ze względu na nienależyty stan techniczny nieruchomości, infrastruktury oraz wszelkich instalacji, chyba że wykaże, iż powstanie szkody było spowodowane bezpośrednio brakiem wymaganych prawem przeglądów nieruchomości lub infrastruktury.

Szkodowość:
Informacje dotyczące szkodowości znajdują się w załączniku nr 3a do Specyfikacji.

II ZAŁOŻENIA DO POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW UBEZPIECZEŃ:

1) Zamawiający korzysta, przez cały okres umowy wynikający ze specyfikacji, z pośrednictwa firmy brokerskiej Constans Broker Sp. z o.o. z siedzibą w Bielsku - Białej, ul. Broniewskiego 64 , 43-300 Bielsko-Biała, wpisanej do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy w Bielsku-Białej VIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego pod numerem 0000139067, NIP 5471961279; REGON 072803800,

2) zakres opisany poniżej jest zakresem minimalnym. Jeżeli w ogólnych warunkach ubezpieczeń znajdują się dodatkowe uregulowania, z których wynika, że zakres ubezpieczeń jest szerszy od proponowanego poniżej to automatycznie zostają włączone do ochrony ubezpieczeniowej Zamawiającego,

3) **Ważne! Zapisy postanowień dodatkowych oraz klauzul dodatkowych mają pierwszeństwo przed analogicznymi postanowieniami Ogólnych warunków ubezpieczenia mających zastosowanie do ubezpieczenia danego ryzyka.**

4) wszelkie rozliczenia wynikające z niniejszej umowy, a w szczególności związane z dopłatą oraz zwrotem składek dokonywane będą w systemie pro rata temporis za każdy dzień ochrony ubezpieczeniowej,

5) sumy ubezpieczenia określone w specyfikacji istotnych warunków zamówienia i załącznikach zawierają podatek VAT – o ile nie wskazano inaczej. Ubezpieczyciel wypłaca odszkodowanie wraz z podatkiem VAT, bez konieczności przedłożenia oryginału faktury, jeśli Ubezpieczający nie może tego podatku odliczyć. Rozstrzygającym będzie pisemne oświadczenie złożone przez Ubezpieczającego,

6) polisy ubezpieczeniowe w ubezpieczeniach majątkowych będą wystawiane indywidualnie dla każdego zakresu ubezpieczenia na okres 12 miesięcy z uwzględnieniem aktualnie obowiązujących polis,

7) do czasu wystawienia polis ubezpieczeniowych, Wykonawca będzie zobowiązany do potwierdzenia faktu udzielenia ochrony poprzez wystawienie dokumentu tymczasowego – noty pokrycia ubezpieczeniowego,

8) Wartość majątku do ubezpieczenia przed wystawieniem polis zostanie zaktualizowana wg stanu na 30.09.2026 roku

III POSTANOWIENIA WSPÓLNE DLA WSZYSTKICH RODZAJÓW UBEZPIECZENIA WYMIENIONYCH W SPECYFIKACJI

A. UBEZPIECZENIE OD OGNIA I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH- all risks

UWAGA: *Ubezpieczenie dotyczy wszystkich budynków wymienionych w załączniku nr 4 do Specyfikacji i każdej lokalizacji, w której Zamawiający prowadzi działalność, a także mienie, w którego posiadanie Zamawiający wejdzie w okresie trwania umowy ubezpieczenia. Ubezpieczeniem objęte jest mienie bez względu na wiek, termin przyjęcia do ewidencji środków trwałych lub udokumentowania posiadania.*

1. Przedmiot ubezpieczenia

1) Zestawienie zbiorcze

Lp.	Wyszczególnienie	Suma ubezpieczenia Na rok 2026/2027
1	Budynki stanowiące własność lub współwłasność gminy zarządzane przez ZGM	855 734 082,78 zł
2	Budynki prywatne	156 609,54 zł
3	Budynki w administracji zleconej i bez zlecenia	3 120 808,17 zł
4	Wyodrębnione lokale Gminy(zarządzane przez ZGM),które znajdują się w budynkach wspólnot mieszkaniowych -przedmiot ubezpieczenia rozumiany jako lokal/e wraz ze stałymi elementami oraz nakładami inwestycyjnymi, remontowymi poniesionymi przez ZGM	2 000 000,00 zł
Razem		**861 011 500,49 zł**
5	Budowle(grupa 2 KŚT)	29 966 681,98 zł
6	Kotły, piece, węzły C.O.(grupa 3 i 4 KŚT)	5 249 360,34 zł
7	Dźwigi osobowe(windy),biologiczne oczyszczalnie ścieków, transportery dla niepełnosprawnych (gr 6 KŚT)	5 062 280,85 zł
8	Garaże, komórki(blaszaki),zabytkowe meble(gr8 KŚT)	1 473 926,78 zł
9	Środki trwałe mniejszej wartości	1 200 000,00 zł
10	Niskocenne składniki mienia nie objęte ewidencją ilościowo-wartościową	500 000,00 zł
11	Zabytkowe wyposażenie apteki	283 000,00 zł
Razem		**43 735 249,95 zł**
OGÓŁEM		**904 746 750,44 zł**

* W powyższym zestawieniu uwzględnione zostały m.in : nieruchomości w których przeprowadzono znaczne inwestycje , nieruchomości nowo wybudowane oraz pozostałe.
Suma ubezpieczenia dla budynków o wartości poniżej 1 mln zł (załącznik nr 1) stanowi wartość inwentarzową pomnożoną przez 3 (w celu urealnienia sum ubezpieczenia).Wypłata odszkodowania nastąpi wg sumy ubezpieczenia, za którą uznaje się wartość wynikłą z powyższego wyliczenia.
Suma ubezpieczenia dla budynków o wartości powyżej 1 mln zł (załącznik nr 1) stanowi wartość inwentarzowa prezentowana na dzień 30.09.2026 uwzględniającą poczynione w ostatnich latach inwestycje i remonty.

Wartość budynków obejmuje także wartość ogrodzenia i bramy wjazdowej na teren nieruchomości, jeżeli nie są one objęte odrębną ewidencją księgową.
W poz.4 wyodrębniono maksymalną wartość lokalu na jedno zdarzenie 2.000.000,00 zł.
Wypłata odszkodowania do wartości odtworzeniowej. Ubezpieczeniem objęta jest wartość lokalu z elementami stałymi wraz z nakładami inwestycyjnymi/remontowymi w budynkach wspólnot mieszkaniowych.

W ramach ubezpieczenia mienia obejmuje się zakresem składniki majątku nie będące w wykazie ewidencji mienia, będące jednak w posiadaniu i użytkowaniu ZGM.

Ustala się, iż Ubezpieczający w momencie ewentualnej szkody udokumentuje fakt posiadania tego mienia (np.. fakturą dla mienia do 5 lat od daty zakupu, dla mienia pozostałego oświadczenie Klienta + zdjęcia uszkodzonego mienia, lub udostępni wykaz mienia o wartości do 10.000 zł).
W poz.10 w powyższej tabeli Limit dodatkowy dla pozycji niskocennych składników mienia nie objętych ewidencją ilościowo wartościową 500.000,00 zł. w wartości odtworzeniowej. System ubezpieczenia na pierwsze ryzyko.

W poz. 9 powyższej tabeli Limit dodatkowy dla pozycji środków trwałych mniejszej wartości 1.200.000,00 zł. w wartości odtworzeniowej. System ubezpieczenia na pierwsze ryzyko.

2) Szczegółowe zestawienie ubezpieczonych budynków i lokali stanowi załącznik nr 4 do Specyfikacji: Wykaz budynków, sprzętów, urządzeń elektronicznych i urządzeń komputerowych.

3) Franszyzy i udziały własne: obligatoryjnie zniesione zostają franszyzy integralna oraz redukcyjna i udziały własne.

4) **Zakres ubezpieczenia – ALL RISKS obejmuje między innymi następujące ryzyka i koszty poniżej** (nie dotyczy pustostanów, które są objęte ubezpieczeniem na ryzykach nazwanych bez dodatkowych klauzul rozszerzających):

a) pożaru/ognia, dymu, sadzy,
b) bezpośredniego uderzenia pioruna,
c) przepięcia spowodowanego wyładowaniem atmosferycznym, pośrednie uderzenie pioruna,
d) upadku statku powietrznego,
e) wybuchu/eksplozji, implozji,
f) wiatru, huraganu, tornada itp.,
g) powodzi, spływu wód po zboczach,
h) gradu, deszczu nawalnego,
i) naporu śniegu lub lodu,
j) topnienia śniegu lub lodu zalegającego na dachach lub innych elementach,
k) pękanie mrozowe - uszkodzenia spowodowane mrozem, polegające na pęknięciu, uszkodzeniu, rozerwaniu: przewodów, zbiorników, spłuczek, syfonów, wodomierzy, kotłów, bojlerów; wszelkiego typu instalacji rur dopływowych lub odpływowych (kanalizacyjnych, wodociągowych, gazowych), instalacji grzewczych, instalacji tryskaczowej i/lub gaśniczej, urządzeń wodociągowych. Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia: **150 000,00 zł**
l) w zakresie ryzyka szkód wodno-kanalizacyjnych ubezpieczeniem objęte będą również szkody na skutek wycieku / cofania się wody lub ścieków z publicznej jak i niepublicznej kanalizacji, również wskutek pęknięcia - uszkodzenia spowodowane mrozem, polegające na pęknięciu, uszkodzeniu, rozerwaniu: przewodów, zbiorników, spłuczek, syfonów, wodomierzy, kotłów, bojlerów; wszelkiego typu instalacji rur dopływowych lub odpływowych (kanalizacyjnych, wodociągowych, gazowych), instalacji grzewczych, instalacji tryskaczowej i/lub gaśniczej, urządzeń wodociągowych, łącznie z kosztami robót pomocniczych związanych z ich naprawą i rozmrożeniem.
m) osunięcia i zapadania się ziemi, trzęsienia ziemi, lawiny,
n) uderzenia pojazdu,
o) huku ponaddźwiękowego,
p) graffiti, wandalizmu (dewastacja)
q) zanieczyszczenia lub skażenia ubezpieczonego mienia w wyniku powyższych zdarzeń.
r) Szkody powstałe wskutek przewrócenia się drzew lub budowli

5) Ochroną ubezpieczeniową objęte zostają w ramach sumy ubezpieczenia mienia z zastrzeżeniem wskazanych limitów:

a) szkody powstałe wskutek akcji gaśniczej, wyburzania, odgruzowania i innych czynności ratowniczych, porządkowych prowadzonych w związku z wystąpieniem zdarzeń objętych zakresem ubezpieczenia,
b) szkody powstałe wskutek uderzenia pojazdu, za które uważa się każde uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia powstałe w wyniku bezpośredniego lub pośredniego uderzenia pojazdu (drogowego lub szynowego, maszyny samobieżnej itp.) z włączeniem szkód spowodowanych przez pojazdy (maszyny) eksploatowane przez Ubezpieczającego lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność,
c) szkody powstałe wskutek działania ciężaru śniegu lub lodu, zalania wskutek topnienia zalegającego śniegu lub lodu, szkody będące następstwem zawalenia się budynków, budowli, masztów, drzew wskutek zalegania śniegu,
d) w zakresie ryzyka szkód wodno-kanalizacyjnych ubezpieczeniem objęte będą również szkody na skutek wycieku / cofania się wody lub ścieków z publicznej jak i niepublicznej kanalizacji,
e) szkody spowodowane przez linie napowietrzne, słupy, budynki i budowle niebędące własnością ubezpieczającego jak i drzewa znajdujące się na terenie zarządzanym przez ZGM polegające na ich przewróceniu, opadnięciu, oderwaniu – limit **1 500 000,00 zł**
f) szkody wyrządzone w urządzeniach, instalacjach i sieciach elektrycznych (elektroenergetycznych) lub elektronicznych będących własnością ubezpieczającego,
g) szkody wyrządzone w podziemnej infrastrukturze zasilającej (elektroenergetycznej – w tym linie kablowe umiejscowione w ziemi, kanałach kablowych oraz innych wraz z niezbędną aparaturą) będące własnością ubezpieczającego,
h) parkingi, drogi dojazdowe, podjazdy chodniki, ogrodzenia, bramy znajdujące się w obrębie ubezpieczonej lokalizacji,
i) ubezpieczyciel odpowiada za szkody spowodowane przez huragan i grad w przedmiotach zamontowanych na zewnątrz budynku – limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia **500 000,00 zł**
j) wymóg składowania mienia na wysokości 10 cm i wyżej od posadzki obejmuje jedynie mienie składowane w pomieszczeniach poniżej poziomu gruntu.

6) Definicje:

a) Huragan – za huragan uważa się wiatr o sile nie mniejszej niż 10,0 m/s potwierdzone przez Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej (IMiGW). W przypadku braku możliwości uzyskania opinii IMiGW, bierze się pod uwagę stan faktyczny i rozmiar szkód w miejscu ubezpieczenia, świadczące o działaniu huraganu. Za szkody spowodowane huraganem uważa się również szkody powstałe wskutek uderzenia przedmiotu przenoszonego przez huragan w ubezpieczone mienie. Ubezpieczyciel nie odmówi wypłaty odszkodowania, gdy huragan nie wyrządzi masowych szkód,
b) Śnieg/lód – szkoda w ubezpieczonym mieniu powstała wskutek bezpośredniego działania ciężaru śniegu lub lodu na przedmiot ubezpieczenia albo przewrócenie się pod wpływem ciężaru śniegu lub lodu mienia sąsiedniego na mienie ubezpieczone, a także zalanie ubezpieczonego mienia wskutek topnienia śniegu albo lodu,
c) Powódź — *zalanie terenów i znajdującego się na nich mienia wskutek:*
   - *podniesienia się wody w korytach wód płynących lub stojących,*
   - *deszczu nawalnego,*
   - *spływu wód po zboczach lub stokach na terenach górskich lub falistych,*
   - *podniesienia się poziomu wód gruntowych spowodowanego podniesieniem się wody w korytach wód płynących bądź deszczem nawalnym,*
   - *sztormu,*
   - *podniesienia się poziomu morskich wód przybrzeżnych*,

d) Trzęsienie ziemi – zgodnie z definicją określoną w OWU Ubezpieczycieli.

B. UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU

UWAGA: *Ubezpieczenie dotyczy wszystkich budynków wymienionych w załączniku nr 4 do Specyfikacji i każdej lokalizacji, w której Zamawiający prowadzi działalność*

1. **Przedmiot ubezpieczenia:**
   Ubezpieczeniem objęte zostaną urządzenia i wyposażenie należące do lub użytkowane przez Zamawiającego.

2. **Zakres ubezpieczenia:** Zakres ubezpieczenia winien obejmować, co najmniej ryzyka i koszty, wymienione poniżej:
   a) kradzież z włamaniem (dokonana lub usiłowana),
   b) rabunek (dokonany lub usiłowany),
   c) wandalizm, dewastacja,
   d) kradzież zwykła,
   e) zwrot kosztów naprawy zabezpieczeń - Ubezpieczyciel pokrywa, w ramach sumy ubezpieczenia, udokumentowane przez ubezpieczającego koszty naprawy zniszczonych lub uszkodzonych zabezpieczeń lokalu, łącznie z kosztami usunięcia uszkodzeń ścian, stropów, dachów, okien i drzwi,

3. **System ubezpieczenia: Na pierwsze ryzyko z konsumpcją sumy ubezpieczenia**

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE	Minimalne limity
UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU Z ROZSZERZENIEM O RYZYKO DEWASTACJI (WANDALIZMU) - I RYZYKO		
1	Środki trwałe, w tym mniejszej wartości i niskocenne oraz materiały w magazynach	150 000,00 zł
2	Środki trwałe i pozostałe środki trwałe, w tym meble zabytkowe wraz z zabytkowym wyposażeniem apteki (grupa 8 KŚT)	283 000,00 zł
3	Dźwigi osobowe oraz kotły (grupa 3 KŚT)	100 000,00 zł
4	Drzwi wejściowe, stolarka okienna oraz bramy wjazdowe, elementy ogrodzenia nieruchomości, piece przenośne, wodomierze i inne elementy wyposażenia budynków i lokalu, w przypadku, gdy obowiązek ich dostarczenia spoczywa na Wynajmującym nieruchomości budynkowe i lokalowe	100 000,00 zł
	O G Ó Ł E M	633 000,00 zł

4. **Franszyzy i udziały własne:** obligatoryjnie zniesione zostają franszyzy integralna oraz redukcyjna i udziały własne.

C. UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO OD WSZYSTKICH RYZYK

UWAGA: *Ubezpieczenie dotyczy wszystkich budynków wymienionych w załączniku nr 4 do Specyfikacji i każdej lokalizacji, w której Zamawiający prowadzi działalność.*

1. **Przedmiot ubezpieczenia**

- ubezpieczeniem objęty będzie sprzęt **do 10 lat** od daty produkcji określony, jako przedmiot ubezpieczenia wraz ze sprzętem przenośnym (mobilnym) używanym przez ubezpieczonego, jego pracowników lub współpracowników w budynkach oraz na otwartej przestrzeni i w każdym innym miejscu bez względu na podstawę prawną posiadania.

- zakres ubezpieczenia obejmuje także szkody powstałe w sprzęcie elektronicznym lub w jego częściach od daty dostawy do daty włączenia do eksploatacji, z wyłączaniem szkód, za które ponosi dostawca, producent lub firma montująca,

- ubezpieczeniem objęty jest sprzęt w trakcie przewozu i transportu, a także podczas przenoszenia oraz transportu wewnątrzzakładowego, pomiędzy lokalizacjami z wyłączeniem serwerów – treść klauzuli oferenta,

- zakres terytorialny ochrony dla sprzętu mobilnego: POLSKA,

- miejsce ubezpieczenia: według przekazanych wykazów sprzętu elektronicznego przy zawarciu umowy ubezpieczenia oraz przy zastosowaniu n/w klauzul.

2. **Suma ubezpieczenia:**

LP	WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI NA ROK 2026/2027
	UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO "ALL RISKS"	
1	Sprzęt elektroniczny stacjonarny*	**522 235,01 zł**
2	Węzeł centralny sieci logicznej (zarząd + ADM)	**691 605,71 zł**
3	Czytniki kodów	**30 280,03 zł**
4	Sprzęt elektroniczny przenośny(w tym telefony)	**211 347,58 zł**
5	Urządzenie klimatyzacyjne	**41 090,97 zł**
6	Kserokopiarki, kopertownica i inne	**526 083,36 zł**
7	Oprogramowanie	**1 283 770,01 zł**
8	Kamery, rejestratory	**25 780,35 zł**
9	Elektroniczne tablice świetlne, tablica ogłoszeń, telewizor	**62 294,54 zł**
	O G Ó Ł E M	**3 394 487,56 zł**

Koszty odtworzenia danych – 500 000,00 zł

Uwaga: * Zamawiający informuje, iż zestawy komputerowe (obejmujące jednostkę centralną, monitor i urządzenia peryferyjne) wykazane w zestawieniu, jako sprzęt stacjonarny, mogą być wykorzystywane przez pracowników, jako sprzęt mobilny do pracy poza siedzibą Zamawiającego w razie konieczności pracy zdalnej. W przypadku wystąpienia szkody, Wykonawca winien traktować w

takim przypadku sprzęt stacjonarny, jako sprzęt mobilny oraz objąć ochroną ubezpieczeniową również w czasie transportu pomiędzy siedzibą Zamawiającego i docelowym miejscem pracy zdalnej.

3. **Zakres ubezpieczenia**
   Wszelkie szkody materialne (fizyczne) polegające na utracie przedmiotu ubezpieczenia, jego uszkodzeniu lub zniszczeniu wskutek nieprzewidzianej i niezależnej od Ubezpieczającego przyczyny, a w szczególności spowodowane przez:
   a) działanie człowieka, tj.: niewłaściwe używanie, nieostrożność, zaniedbanie, błędną obsługę, świadome i celowe zniszczenie przez osoby trzecie (w tym wandalizm, sabotaż),
   b) kradzież z włamaniem, rabunek
   c) działanie ognia (w tym również działanie dymu i sadzy) oraz polegające na osmaleniu, przypaleniu, a także w wyniku wszelkiego rodzaju eksplozji, implozji, bezpośredniego uderzenia pioruna, upadku pojazdu powietrznego oraz w czasie akcji ratunkowej (np.: gaszenia, burzenia, oczyszczania zgliszcz),
   d) działanie wody tj. zalania wodą z urządzeń wodno - kanalizacyjnych, burzy, powodzi, sztormu, wylewu wód podziemnych, deszczu nawalnego, wilgoci, pary wodnej i cieczy w innej postaci oraz mrozu, gradu, śniegu,
   e) działanie wiatru, lawiny, osunięcie się ziemi,
   f) trzęsienie ziemi, huragan,
   g) wady produkcyjne, błędy konstrukcyjne, wady materiałowe, które ujawniły się dopiero po okresie gwarancji,
   h) zbyt wysokie / niskie lub całkowity zanik napięcia w sieci instalacji elektrycznej,
   i) bezpośrednie i pośrednie działanie wyładowań atmosferycznych i zjawisk pochodnych tj. działanie pola elektromagnetycznego, indukcji, przepięcia itp.
   j) -ochrona ubezpieczeniowa obejmować będzie również:
      - szkody w sprzęcie przenośnym powstałe na terenie całej Polski – ochrona według treści klauzuli oferenta,
      - szkody w sprzęcie przenośnym spowodowane jego upadkiem;
      - szkody w lampach, nośnikach obrazu, bębnach itp. – klauzula ubezpieczenia – wg treści OWU oferenta,
4. Zakresem ubezpieczenia objęte są także szkody powstałe w czasie: napraw (miedzy innymi dokonywanych przez pracowników lub współpracowników oraz przez firmy zewnętrzne powiązane kapitałowo).**Świadczenia dodatkowe:**
   a) klauzula ubezpieczenia sprzętu przenośnego oraz włączenia ryzyka kradzieży,
   b) kradzież, rabunek, dewastacja,
   c) do ubezpieczenia nie ma zastosowania wyłączenie dotyczące braku dostawy lub przerwy w dostawie mediów (gazu, elektryczności itp.),
   d) do ubezpieczenia nie ma zastosowania zapis stosowania zabezpieczeń przeciwprzepięciowych chyba, że producent sprzętu wyraźnie zastrzegł bezwzględny nakaz zainstalowania takich zabezpieczeń do ochrony ubezpieczeniowej za wystarczające uważa się zabezpieczenia odgromowe,
   e) w odniesieniu do ubezpieczonego sprzętu elektronicznego zainstalowanego na zewnątrz budynku, np. centrale klimatyzacyjne, telewizja przemysłowa nie mają zastosowania postanowienia dotyczące zabezpieczenia mienia przed szkodą kradzieżową,
   f) w skład zestawu komputerowego wchodzi jednostka centralna, monitor oraz zasilacz awaryjny,
   g) Zakład Ubezpieczeń nie wyłącza odpowiedzialności z tytułu szkód powstałych w wyniku prowadzonych u Ubezpieczonego drobnych prac remontowych o ile prace te były wykonywane przez firmy zewnętrzne – limit **50 000,00 zł** na jedno i wszystkie zdarzenia.

5. **Franszyzy i udziały własne:** obligatoryjnie zniesione zostają franszyzy integralna oraz redukcyjna i udziały własne.

D. DOBROWOLNE UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ ZARZĄDCY NIERUCHOMOŚCI - ZAKŁADU GOSPODARKI MIESZKANIOWEJ

PKD 68.32.Z Zarządzanie nieruchomościami wykonywane na zlecenie

UWAGA: *Ubezpieczenie dotyczy wszystkich budynków wymienionych w załączniku nr 4 do Specyfikacji i każdej lokalizacji, w której Zamawiający prowadzi działalność. Ubezpieczeniem winny być objęte również nieruchomości, które nie podlegają ubezpieczeniu majątkowemu, nad którymi Zakład sprawuje opiekę w ramach zadań zleconych przez Gminę Bielsko-Biała.*

1) Przedmiot ubezpieczenia:

- przedmiotem ubezpieczenia jest ponoszona przez Ubezpieczającego w myśl przepisów prawa odpowiedzialność cywilna deliktowa i kontraktowa za szkody majątkowe i osobowe, oraz utracone korzyści a także inne następstwa szkód osobowych i rzeczowych oraz czyste straty finansowe wyrządzone w związku z prowadzeniem działalności i posiadaniem mienia wykorzystywanego do tej działalności (w tym wskutek rażącego niedbalstwa), za szkody powstałe w wyniku zdarzeń/wypadków zaistniałych w okresie ubezpieczenia, z których roszczenia zostaną zgłoszone przed upływem ustawowego terminu przedawnienia roszczeń, wyrządzone osobom trzecim. Do katalogu szkód objętych ubezpieczeniem zalicza się także szkody zaistniałe w związku z prowadzoną działalnością statutową tj. m.in.:

  a) w związku z posiadaniem mienia komunalnego, mienia stanowiącego własność Skarbu Państwa, mienia miasta Bielska – Białej na prawach powiatu, mienia stanowiącego własność lub współwłasność osób fizycznych, prawnych, budynki będące w administracji zleconej, administracji bez zlecenia, budynki w „opiece",

  b) w związku z wykonywaniem czynności zarządzania nieruchomościami budynkowymi i gruntowymi w rozumieniu ustawy z dnia 21.08.1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity: Dz. U. z 2020 roku poz. 1990 z późn. zm.) niezależnie od podmiotu, któremu przysługuje własność nieruchomości,

  c) w związku z realizowanymi zadaniami inwestycyjnymi w zakresie prac remontowo – budowlanych,

  d) w związku z posiadaniem i wynajmowaniem lokali gminnych w budynkach wspólnot mieszkaniowych,

- udzielana w ramach ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ochrona ubezpieczeniowa w odniesieniu do szkód majątkowych obejmuje straty, które poszkodowany poniósł (damnum emergens) oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (lucrum cessans). W odniesieniu do szkód na osobie ochroną objęty jest również obowiązek zapłaty zadośćuczynienia.
- odpowiedzialnością Ubezpieczyciela objęte są roszczenia dotyczące szkód powstałych ze zdarzeń zaistniałych w okresie trwania ubezpieczenia, choćby poszkodowani (uprawnieni) zgłosili je po tym okresie, jednakże przed upływem terminu przedawnienia.
- Wykonawca ponosi odpowiedzialność za szkody spowodowane rażącym niedbalstwem ubezpieczającego lub osób, za które ponosi odpowiedzialność

2) Zakres ubezpieczenia obejmuje między innymi szkody:

2.1 odpowiedzialność cywilna deliktowa z rozszerzeniem o ryzyko posiadania, użytkowania mienia
i infrastruktury, użytkowania terenu wokół budynku, przeniesienia ognia, wszelkie zalania m.in. przez nieszczelne dachy, nieszczelności stolarki okiennej i drzwiowej, nieszczelne złącza zewnętrzne budynków, kominy, obróbki blacharskie, z elewacji (poprzez rynny i rury spustowe, spoczniki balkonów, okna) jak również powstałe w wyniku awarii urządzeń wodno-

kanalizacyjnych, w tym cofnięcia się cieczy w systemach kanalizacyjnych, awarii urządzeń centralnego ogrzewania itp. oraz szkody spowodowane zmianami poziomu napięcia roboczego ponad dopuszczalne granice napięcia nominalnego w sieci instalacji elektrycznej wskutek przerwania przewodu neutralnego (zerowego), przepięcia,

2.2 odpowiedzialność cywilna za szkody wynikłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania/usługi przez Ubezpieczającego (w trakcie i po przekazaniu pracy/usługi) z włączeniem szkód wynikłych w bieżącym okresie ubezpieczenia z usług, czynności, kontraktów wykonanych / zawartych wcześniej

2.3 odpowiedzialność cywilną deliktową za szkody związane z posiadaniem mienia i wykonywaniem zadań użyteczności publicznej, w szczególności określonych w ustawie z dnia 08.03.1990 r o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2020 poz. 713 z późniejszymi zmianami) oraz w innych aktach prawnych, zarówno zadań własnych gminy oraz zadań zleconych z zakresu administracji rządowej nałożonej odrębnymi ustawami albo z realizacji zadań na podstawie porozumień zawieranych z organami tej administracji.

2.4 powstałe wskutek:

- niewykonania lub nienależytego wykonania przez Ubezpieczającego/Ubezpieczonego bieżących napraw, przeglądów lub konserwacji, w szczególności: instalacji i urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych, centralnego ogrzewania lub klimatyzacyjnych, do których był zobowiązany w myśl obowiązujących przepisów lub obowiązującej umowy
- szkody wyrządzone przez wolontariuszy, praktykantów, stażystów, osoby skierowane do wykonywania prac społecznie użytecznych, osoby skierowane do wykonywania prac wyrokiem sądu lub osoby skierowane do prac interwencyjnych przez urząd pracy
- szkody na osobie trzeciej, za którą uznaje się również pracownika lub przedstawiciela ubezpieczającego oraz ich osoby bliskie.

2.5 powstałe we wszelkich lokalach i pomieszczeniach znajdujących się w obrębie nieruchomości należących do ubezpieczonego, w tym w pomieszczeniach przynależnych tj. piwnice, komórki, garaże,

2.6 powstałe w ruchomościach oraz nieruchomościach, z których ubezpieczający/ubezpieczony korzystał na podstawie umowy najmu, dzierżawy, użytkowania, przechowania, leasingu.

2.7 powstałe wskutek szkód wodno-kanalizacyjnych – odpowiedzialność cywilna za następstwa awarii, działania oraz eksploatacji urządzeń wodociągowych,

2.8 będące następstwem wypadków przy pracy i wyrządzonych pracownikom ubezpieczonego w związku z wykonywaniem przez nich pracy na rzecz Zamawiającego, niezależnie od podstawy zatrudnienia (OC pracodawcy) – limit odpowiedzialności **1.000 000,00 zł**

2.9 wyrządzone osobom, za które ubezpieczony ponosi odpowiedzialność oraz osobom bliskim osób, za które ubezpieczony ponosi odpowiedzialność,

2.10 powstałe na skutek uszkodzenia lub wadliwego działania maszyn, urządzeń technicznych oraz wszelkiego typu aparatury, sprzętu,

2.11 powstałe z tytułu wynajmu pomieszczeń i urządzeń innym podmiotom,

2.12 powstałe w pojazdach mechanicznych stanowiących własność osób zatrudnionych z podlimitem odpowiedzialności w wysokości **50 000,00 zł** na jedno i wszystkie zdarzenia z wyłączeniem ryzyka utraty

2.13 OC z tytułu zanieczyszczenia środowiska podlimit **200.000,00zł**

2.14 Zakresem objęte są szkody wskutek rażącego niedbalstwa

2.15 Odpowiedzialność cywilna z tytułu posiadania oraz użytkowania, utrzymania w należytym stanie m.in. dróg wewnętrznych i parkingów, chodników, placów zabaw(z wyłączeniem odpowiedzialności za drogi publiczne) podlimit **200.000,00zł**

2.16 Odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone poszkodowanym przez podwykonawców ubezpieczającego/ubezpieczonego z zachowaniem prawa regresu, za które ponosi odpowiedzialność ubezpieczający/ubezpieczony-tj. szkody wyrządzone przez osoby (podmioty),którym ubezpieczający/ubezpieczony powierzył wykonanie czynności prawnych lub faktycznych, bez względu na formę prawną umowy podlimit **200.000,00zł**

2.17 Odpowiedzialność cywilna za szkody wyrządzone przez pracowników w związku lub podczas podróży służbowych, udziału w targach, wystawach, szkoleniach itp. Podlimit **100.000,00zł**.

Zakres terytorialny obejmuje cały Świat z wyłączeniem USA, Kanady, Rosji, Białorusi , Ukrainy oraz państw i obszarów objętych sankcjami lub w których aktualnie toczy się konflikt zbrojny.

2.18 Odpowiedzialność cywilna za szkody wynikające z utraty, zniszczenia lub zaginięcia dokumentów powierzonych ubezpieczonemu/ubezpieczającemu w związku z prowadzoną przez niego działalnością,

2.19 Odpowiedzialność cywilna za szkody wynikłe z przeniesienia chorób zakaźnych i zakażeń przez ubezpieczającego lub przez osoby, za które ubezpieczający ponosi odpowiedzialność (zgodnie z ustawą o chorobach zakaźnych i zakażeniach) podlimit **500.000,00zł**

2.20 Odpowiedzialność cywilna za wynikające za szkody wynikające z błędów podczas i w związku z przetwarzaniem danych, w szczególności polegające na naruszeniu dóbr osobistych i/lub wynikające z naruszenia przepisów ustawy z dnia 29.08.2017 roku o ochronie danych osobowych limit **100.000,00zł**,

2.21 za szkody wyrządzone podwykonawcom przez Ubezpieczonego, o ile podwykonawca nie jest Ubezpieczonym,

2.22 za szkody powstałe w związku z organizowaniem imprez dobrowolnych nie podlegających ubezpieczeniu obowiązkowemu. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje organizacji imprez z zakresu sportów wysokiego ryzyka. Sporty wysokiego ryzyka – sporty motorowe i motorowodne (tj. sporty, których nie można uprawiać bez silnika stosowanego jako bezpośredni napęd lub jako siła pociągowa), lotnicze (szybownictwo, baloniarstwo, spadochroniarstwo, lotniarstwo, paralotniarstwo, motolotniarstwo oraz wszelkie ich odmiany), alpinizm, speleologia, wspinaczka skalna, rafting i wszystkie jego odmiany, nurkowanie z użyciem specjalistycznego sprzętu, żeglarstwo morskie, surfing, kitesurfing, windsurfing, jazda na nartach lub snowboardzie poza oznakowanymi trasami zjazdowymi, skoki bungee, sporty walki oraz uczestniczenie w wyprawach do miejsc charakteryzujących się ekstremalnymi warunkami klimatycznymi lub przyrodniczymi,

2.23 za szkody wyrządzone najemcom przez wynajmującego,

2.24 Klauzula czystych strat finansowych. Rozszerzenie odpowiedzialności o szkody w mieniu, na osobie oraz czyste straty finansowe powstałe w związku z wykonywaniem zadań publicznych, w tym.: szkody powstałe wskutek działania lub zaniechania Ubezpieczonego przy wykonywaniu władzy publicznej, za szkody wyrządzone przez wydanie aktu normatywnego niezgodnego z obowiązującym stanem prawnym, za szkody wyrządzone poprzez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji niezgodnych z prawem. Wprowadza się sublimit Sumy Gwarancyjnej w wysokości 1 000 000,00 PLN na jeden wypadek i **1 000 000,00 PLN** na wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia

2.25 Ochroną objęte są także :

- koszty poniesione przez ubezpieczającego w celu zmniejszenia szkody lub zabezpieczenia przed bezpośrednio grożącą szkodą
- koszty wynagrodzenia rzeczoznawców powołanych przez ubezpieczyciela lub za jego zgodą, w celu ustalenia okoliczności i rozmiaru szkody.
- koszty obrony sądowej przed roszczeniami poszkodowanych, w sporze cywilnym prowadzonym zgodnie z zaleceniami ubezpieczyciela

2.26 Z zakresu ochrony ubezpieczeniowej wyłączone są jakiekolwiek zdarzenia i ich skutki, a także inne okoliczności, które mogą powodować lub powodowałyby zobowiązanie do spełnienia przez Ubezpieczyciela świadczenia w zakresie, w jakim naruszałoby to jakiekolwiek obowiązujące międzynarodowe przepisy przewidujące nałożenie sankcji ekonomicznych lub handlowych lub inne mające zastosowanie regulacje Organizacji Narodów Zjednoczonych lub Unii Europejskiej, jak też inne właściwe przepisy lub regulacje przewidujące nałożenie sankcji ekonomicznych lub handlowych

3) Zakres terytorialny
Polska

4) Suma gwarancyjna
5.000.000,00 zł na jeden wypadek i 5.000.000,00 zł na wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia

5) Stawki i składka ubezpieczeniowa:

Stawki ubezpieczeniowe zostaną zastosowane do powyższych sum ubezpieczenia i będą niezmienne przez cały okres ubezpieczenia.

6) Franszyzy i udziały własne: obligatoryjnie zniesione zostają franszyzy integralna oraz redukcyjna i udziały własne.

IV. PROGRAM UBEZPIECZENIA – KLAUZULE DODATKOWE ROZSZERZAJĄCE ZAKRES OCHRONY:

A. KLAUZULE OBOWIĄZKOWE WŁĄCZONE DO ZAKRESU UBEZPIECZENIA (nr 1 - 41)

1. **Klauzula reprezentantów** – Ubezpieczyciel nie ponosi odpowiedzialności za szkody powstałe wskutek winy umyślnej reprezentantów Ubezpieczającego. Dla celów niniejszej umowy za reprezentantów Ubezpieczającego uważa się wyłącznie dyrektora i jego zastępców. Limit odpowiedzialności w wysokości **100.000,00 PLN** na jedno i na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Dotyczy odpowiedzialności cywilnej. Ubezpieczyciel jest wolny od odpowiedzialności, jeżeli Ubezpieczający/ Ubezpieczony wyrządził szkodę umyślnie. W przypadku wyrządzenia szkody wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego odszkodowanie należy się, a Ubezpieczyciel nie może powoływać tej okoliczności, jako podstawy całkowitej lub częściowej odmowy wypłaty odszkodowania. Zmniejszenie wypłaty odszkodowania może nastąpić tylko w takim zakresie, w jakim umyślne zachowanie przyczyniło się do powstania szkody lub zwiększenia rozmiaru szkody. Za zachowanie Ubezpieczonego/Ubezpieczającego uznaje się działania Dyrektora oraz jego zastępców. Dotyczy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

2. **Klauzula lokalizacji i miejsca ubezpieczenia** - ochroną ubezpieczeniową w ramach niniejszej umowy objęte są wszystkie lokalizacje oraz mienie stanowiące własność Ubezpieczającego/Ubezpieczonego zgłoszone do ubezpieczenia lub znajdujące się pod jego kontrolą lub w pieczy oraz wszystkie miejsca zgodnie z zakresem terytorialnym, jak również mienie w nowych lokalizacjach przejętych przez Zamawiającego, o których jest zobowiązany do poinformowania bądź poinformował Ubezpieczyciela, zgodnie z treścią „klauzuli automatycznego pokrycia". W odniesieniu do ubezpieczonego sprzętu przenośnego – ochrona ubezpieczenia obowiązuje na terenie RP. Nowe lokalizacje są automatycznie objęte ochroną ubezpieczeniową - pod warunkiem, że profil działalności oraz ryzyko ubezpieczeniowe w związku z przejęciem nowej lokalizacji nie ulegnie pogorszeniu. Dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku, ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

3. **Klauzula płatności rat -** w przypadku wypłaty odszkodowania, Ubezpieczyciel nie jest uprawniony do potrącenia z kwoty odszkodowania rat jeszcze nie wymagalnych lub żądania zapłaty pozostałych rat. Dotyczy wszystkich ryzyk.

4. **Klauzula niezawiadomienia w terminie o szkodzie -** ustala się, że zapisane w umowie ubezpieczenia skutki niezawiadomienia ubezpieczyciela o szkodzie w odpowiednim terminie, mają zastosowania tylko i wyłącznie w sytuacji, kiedy niezawiadomienie w terminie miało wpływ na ustalenie odpowiedzialności ubezpieczyciela lub ustalenie wysokości odszkodowania. Dotyczy wszystkich ryzyk.

5. **Klauzula warunków i taryf** - ustala się, że w przypadku doubezpieczenia, uzupełniania lub podwyższania sumy ubezpieczenia lub limitu odpowiedzialności w okresie ubezpieczenia, zastosowanie mieć będą warunki umowy oraz stawki ubezpieczeniowe obowiązujące w umowie ubezpieczenia w dniu dokonywania zmiany. Dotyczy wszystkich ryzyk.

6. **Klauzula czasu ochrony** - okres ochrony jest tożsamy z okresem ubezpieczeniowym mimo opłacenia składki lub jej raty w terminie późniejszym określonym w umowie. Dotyczy wszystkich ryzyk.

7. **Klauzula uznania** - Ubezpieczyciel nie może odmówić przyjęcia odpowiedzialności ze względu na nienależyty stan techniczny nieruchomości, infrastruktury oraz wszelkich instalacji. Dotyczy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej. Dotyczy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych, chyba, że Ubezpieczyciel wykaże, iż powstanie szkody było spowodowane bezpośrednio brakiem wymaganych prawem przeglądów nieruchomości lub infrastruktury.

8. **Klauzula przewłaszczenia mienia** - w razie przeniesienia własności przedmiotu ubezpieczenia na bank lub instytucję finansową, w szczególności w przypadku przewłaszczenia na zabezpieczenie lub umowy factoringu, prawa z umowy ubezpieczenia przechodzą na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, bez konieczności uzyskania zgody Ubezpieczyciela, a ochrona ubezpieczeniowa nie wygasa, lecz jest kontynuowana na warunkach i w zakresie wynikającym z zawartej umowy ubezpieczenia, chyba, że Ubezpieczający lub nabywca powiadomi Ubezpieczyciela o woli rozwiązania umowy ubezpieczenia, które następuje z chwilą otrzymania zawiadomienia przez Ubezpieczyciela. Obowiązki wynikające z zawartej umowy ubezpieczenia nie przechodzą na nabywcę przedmiotu ubezpieczenia, ale obciążają Ubezpieczającego. Dotyczy ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku oraz ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

9. **Klauzula rozliczenia składki -** wszelkie rozliczenia płatności wynikające z niniejszej umowy, a w szczególności związane z dopłatą oraz zwrotem składek, dokonywane będą proporcjonalnie tj. za każdy dzień ochrony ubezpieczeniowej, o ile nie zostaną rozliczone na mocy klauzuli automatycznego pokrycia. Dotyczy wszystkich ryzyk.

10. **Klauzula automatycznego pokrycia** AR, EEI Wykonawca obejmuje automatyczną ochroną ubezpieczeniową, bez konieczności wcześniejszej deklaracji, wzrost wartości budynków, budowli, lokali, maszyn, urządzeń, wyposażenia, nakładów inwestycyjnych, sprzętu elektronicznego stacjonarnego lub przenośnego ubezpieczonych w systemie sum stałych, związany z ich nabyciem/wejściem w posiadanie, przeszacowaniem, ulepszeniem,

    modernizacją, remontem. Odpowiedzialność Wykonawcy z tytułu niniejszej klauzuli ograniczona zostaje do limitu w wysokości 20% wartości sumy ubezpieczenia, ustalonej w dniu zawierania umowy ubezpieczenia dla danej grupy mienia. Ustala się, że nabyte budynki, budowle, lokale, maszyny, urządzenia, wyposażenie, nakłady inwestycyjne, sprzęt elektroniczny stacjonarny lub przenośny oraz inwestycje w przedmiotach ubezpieczenia poczynione przez ubezpieczonego po zawarciu umowy ubezpieczenia będą automatycznie objęte niniejszą umową z chwilą udokumentowanego wejścia w posiadanie/nabycie. Dotyczy również nowych lokalizacji przejętych przez Zamawiającego. Zgłaszanie i rozliczanie inwestycji będzie odbywało się w następujący sposób: w ciągu 30 dni od zakończenia okresu ubezpieczenia ubezpieczony poinformuje Wykonawcę o środkach trwałych nabytych i zaewidencjonowanych w tym okresie. Składka dodatkowa jest naliczana do sumy faktycznie poniesionych kosztów inwestycji (wzrostu wartości środków) przy zastosowaniu 50% stawki ustalonej dla danej grupy mienia w umowie ubezpieczenia, bez względu na rzeczywistą datę nabycia (objęcia w posiadanie) mienia. Dotyczy ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz sprzętu elektronicznego, mienia od wszystkich ryzyk.

11. **Klauzula przeniesienia mienia** - Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność za szkody powstałe w ubezpieczonym mieniu również w przypadku jego przeniesienia do innej ubezpieczonej lokalizacji. Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje szkód powstałych podczas transportu (w tym podczas załadunku i rozładunku), prac demontażowych/ budowlano-montażowych (w tym podczas prób i testów). W przypadku szkody, Ubezpieczający zobowiązany jest udokumentować fakt przeniesienia mienia z określeniem jego sumy ubezpieczenia oraz daty zmiany miejsca ubezpieczenia. Maksymalny limit odpowiedzialności dla mienia przeniesionego do innej lokalizacji wynosi **500.000,00 zł** sumy ubezpieczenia w danej lokalizacji. Dotyczy ubezpieczenia

mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia mienia od kradzieży i rabunku oraz ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

12. **Klauzula likwidacji szkody** - Ubezpieczający może niezwłocznie przystąpić do likwidacji szkody w przypadku, gdy likwidacja tej szkody jest niezbędnym warunkiem zabezpieczenia mienia przed dalszą szkodą lub jest niezbędna do normalnego funkcjonowania jednostki. Dotyczy wszystkich ryzyk.

13. **Klauzula zabezpieczeń przeciwpożarowych i przeciw kradzieżowych** – Ubezpieczyciel uznaje, we wszystkich funkcjonujących oraz nowych lokalizacjach, istniejące u Ubezpieczonego zabezpieczenia przeciwpożarowe i przeciwkradzieżowe za wystarczające do udzielenia ochrony ubezpieczeniowej i wypłaty odszkodowania, pod warunkiem, że podlegały okresowym przeglądom, są zgodne z przepisami prawa (p.poż) i były sprawne na dzień powstania szkody. Ubezpieczycielowi przysługuje prawo do przeprowadzenia lustracji ryzyka.

    Dotyczy ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku oraz ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

14. **Kradzież zwykła** - w granicach limitu 20 000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia zakresem ochrony ubezpieczeniowej objęta jest kradzież / zabór mienia wymienionego w przedmiocie ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od kradzieży na skutek kradzieży niespełniającej znamion opisanych w OWU, SWZ. Ubezpieczający winien w ciągu 24 godzin od momentu powzięcia informacji o szkodzie powiadomić najbliższą jednostkę policji o niniejszym zdarzeniu. Dotyczy ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku.

15. **Klauzula niezachowania parametrów prądu elektrycznego** - ochrona ubezpieczeniowa obejmuje dodatkowo maszyny, urządzenia, aparaty, instalacje elektryczne od szkód spowodowanych niewłaściwym działaniem prądu elektrycznego, w szczególności powstałych w wyniku zwarcia uszkodzenia izolacji, nadmiernego wzrostu lub obniżenia napięcia, przegrzania, okopcenia, itp.

    Poza wyłączeniami odpowiedzialności określonymi w umowie ubezpieczenia oraz / lub w ogólnych warunkach ubezpieczenia, ubezpieczeniem nie są objęte szkody:
    - mechaniczne, chyba że powstały w następstwie szkody elektrycznej,
    - w okresie gwarancyjnym, pokrywane przez producenta lub przez zewnętrzny warsztat naprawczy,
    - w czasie naprawy oraz podczas prób dokonywanych na maszynach elektrycznych (na przebicie izolacji, na obciążenie, na nagrzewanie się maszyny, itp.) z wyjątkiem prób dokonywanych w związku z okresowymi badaniami eksploatacyjnymi (oględzinami i przeglądami),
    - we wszelkiego rodzaju miernikach (woltomierzach, amperomierzach, indykatorach, itp.) i licznikach,
    - we wszelkiego rodzaju bezpiecznikach elektrycznych, stycznikach i odgromnikach oraz żarówkach, grzejnikach, lampach itp.,
    - w maszynach elektrycznych, w których - w okresie bezpośrednio poprzedzającym szkodę - nie przeprowadzono okresowego badania eksploatacyjnego (oględzin i przeglądu) stosownie do obowiązujących przepisów lub konserwacji,
    - w elektroenergetycznych liniach przesyłowych.
    Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia: **200.000,00 zł**. Dotyczy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych i od wszystkich ryzyk.

16. **Klauzula ubezpieczenia ryzyka uderzenia pioruna** –Ubezpieczyciel pokrywa do ustalonego limitu szkody w przedmiocie ubezpieczenia powstałe w wyniku pośredniego uderzenia pioruna/

wyładowania atmosferycznego. Za pośrednie uderzenie pioruna uważa się pośrednie działanie wyładowania atmosferycznego na przedmiot ubezpieczenia, powodujące uszkodzenie bądź zniszczenie przedmiotu ubezpieczenia wskutek indukcji prądu elektrycznego wywołanej wyładowaniem atmosferycznym.

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje także szkody powstałe w wyniku nagłego wzrostu napięcia w sieci elektrycznej spowodowanego wyładowaniami atmosferycznymi.

Z ochrony ubezpieczeniowej pozostają wyłączone szkody powstałe we wszelkiego rodzaju wkładkach topikowych, bezpiecznikach, stycznikach, odgromnikach, ochronnikach przeciwprzepięciowych, czujnikach, żarówkach, lampach. Limit odpowiedzialności **1 000 000,00 zł**

Dotyczy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych i od wszystkich ryzyk.

17. **Klauzula rzeczoznawc**ów - Ubezpieczyciel pokrywa poniesione przez ubezpieczającego konieczne i uzasadnione koszty ekspertyz rzeczoznawców związanych z ustaleniem zakresu i rozmiaru – limit 250 000,00 zł dla wszystkich zdarzeń w okresie ubezpieczenia, powyższy limit dotyczy szkód objętych umową ubezpieczenia mienia w przypadku szkody limit ten każdorazowo będzie pomniejszany o kwotę wypłaconego na podstawie niniejszej klauzuli odszkodowania. Dotyczy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych.

18. **Klauzula wartości przedmiotu ubezpieczenia** - z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia, w tym określonych we wniosku i ogólnych (szczególnych) warunkach ubezpieczenia strony uzgodniły, że środki trwałe są ubezpieczone i objęte ochroną ubezpieczeniową według wartości zadeklarowanej do ubezpieczenia i na zasadach (w tym dotyczących ustalenia wysokości szkody i wypłaty odszkodowania) obowiązujących dla danego rodzaju wartości zadeklarowanej do ubezpieczenia, bez względu na wiek, stopień umorzenia (amortyzacji) i zużycia technicznego, a odszkodowanie za uszkodzone mienie będzie wypłacane do wartości deklarowanej uszkodzonego mienia. Dotyczy wszystkich ryzyk.

19. **Klauzula ograniczenia zasady proporcji**

    Ustala się z zachowaniem pozostałych nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia, że Ubezpieczyciel odstąpi od stosowania zasady proporcji, jeśli wysokość szkody nie przekracza 20% sumy ubezpieczenia przedmiotu lub grupy mienia dotkniętego szkodą lub gdy niedoubezpieczenie nie przekracza 20% sumy ubezpieczenia przedmiotu lub grupy mienia dotkniętego szkodą na dzień wystąpienia szkody.

20. **Klauzula kosztów zabezpieczenia przed szkodą -** w razie nieuchronności zajścia zdarzenia losowego objętego ochroną ubezpieczeniową, ubezpieczyciel pokrywa ponad sumę ubezpieczenia uzasadnione i udokumentowane koszty zabezpieczenia przed szkodą bezpośrednio zagrożonego mienia. Limit odpowiedzialności w ramach niniejszej klauzuli wynosi 15% sumy ubezpieczenia mienia bezpośrednio zagrożonego szkodą, nie więcej niż 100.000,00 zł. Ochrona ubezpieczeniowa udzielana na podstawie niniejszej klauzuli stanowi nadwyżkę w stosunku do ochrony gwarantowanej w granicach sumy ubezpieczenia w podstawowym zakresie ubezpieczenia mienia. Dotyczy wszystkich ryzyk.

21. **Klauzula rozstrzygania sporów** - ustala się, że z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia mienia, że spory wynikające z umów ubezpieczenia rozpatrują sądy właściwe dla siedziby Ubezpieczającego.

22. **Klauzula wypłaty odszkodowania** - W przypadku wystąpienia szkody wypłata odszkodowania nastąpi bez potrącenia zużycia technicznego o ile skradzione, uszkodzone mienie zostało

odnowione. Dotyczy ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych, ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku oraz sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

23. **Klauzula wartości księgowej brutto** - w przypadku zadeklarowania przez Ubezpieczającego do ubezpieczenia środków trwałych w wartości księgowych brutto (wartość księgowa początkowa) lub w wartości odtworzeniowej Ubezpieczyciel akceptuje zadeklarowane wartości bez względu na wiek, stopień umorzenia (amortyzacji) i technicznego lub faktycznego zużycia ubezpieczanego mienia, a odszkodowanie za uszkodzone będzie wypłacane do zadeklarowanej wartości uszkodzonego mienia. Zasada proporcjonalnej wypłaty odszkodowania nie będzie stosowana. Dotyczy ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

24. **Klauzula ubezpieczenia mienia będącego poza ewidencją ochroną ubezpieczenia** zostaje rozszerzona o szkody w mieniu będącym poza ewidencją księgową. Limit odpowiedzialności na jedno i wszystkie zdarzenia: 500.000 PLN. Dotyczy ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia od kradzieży z włamaniem i rabunku.

25. **Klauzula dewastacji/wandalizmu** - z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia i innych postanowień umowy ubezpieczenia, ustala się, że Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową szkody powstałe wskutek dewastacji/wandalizmu, za które uważa się rozmyślne / nierozmyślne (świadome lub nieświadome) zniszczenie lub uszkodzenie ubezpieczonego mienia, spowodowane przez osoby trzecie w tym przez pracowników lub współpracowników ubezpieczającego. Ochrona ubezpieczeniowa nie dotyczy obiektów opuszczonych i niewykorzystywanych przez okres dłuższy niż 30 dni. Limit odpowiedzialności: **100 000,00 zł** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia, z podlimitem: **50 000,00 zł** dla szkód powstałych wskutek pomalowania (w tym graffiti). Limity dotyczą miedzy innymi następującego mienia – dźwigi osobowe, windy, drzwi wejściowe okna, stolarkę okienną, klatki schodowe, mienie zgłoszone, jako przedmiot ubezpieczenia. Dotyczy wszystkich ryzyk z wyjątkiem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

26. **Klauzula 72 h**

    Z zastrzeżeniem pozostałych ,niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenie oraz ogólnych warunków ubezpieczenia, uzgadnia się że: wszystkie szkody powstałe w czasie następujących po sobie 72 godzin na skutek oddziaływania tego samego pojedynczego zdarzenia losowego(jeden rodzaj zdarzenia)objętego ochroną w ramach umowy ubezpieczenia, traktowane są jako pojedyncza szkoda w odniesieniu do sumy ubezpieczenia oraz franszyz określonych w umowie ubezpieczenia.

27. **Klauzula oględzin**-Ustala się z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia, iż Ubezpieczyciel dokona oględzin przedmiotu szkody niezwłocznie, nie później jednak niż w ciągu 3 dni roboczych od zgłoszenia szkody.

28. **Klauzula zaliczki na poczet odszkodowania** Ubezpieczyciel w przypadku potwierdzenia swojej odpowiedzialności za powstałą szkodę, wypłaca zaliczki na poczet odszkodowania w wysokości 50% szacunkowych, bezspornych kosztów szkody stwierdzonych na podstawie operatu szkodowego i innych dokumentów uzasadniających roszczenie w ciągu 21 dni od zawiadomienia o szkodzie. Dotyczy wyłącznie szkód przy bezspornej odpowiedzialności ubezpieczyciela. Dotyczy wszystkich ryzyk.

29. **Klauzula automatycznego odtworzenia sum ubezpieczenia po szkodzie**- Ubezpieczyciel przywróci automatycznie pierwotną sumę ubezpieczenia (doubezpieczenie) po wypłacie odszkodowań. Ubezpieczający nie będzie zobowiązany do dopłaty stosownej składki, wynikającej z automatycznego pokrycia konsumpcji sumy ubezpieczenia. Klauzula ta odnosi się tylko do mienia ubezpieczonego na sumy stałe Dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz sprzętu elektronicznego. Nie dotyczy limitów wskazanych w klauzulach dodatkowych

30. **Klauzula uderzenia pojazdu** -Z zachowaniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że zakres ubezpieczenia rozszerza się o szkody spowodowane uderzeniem pojazdu w ubezpieczony przedmiot. Za taką szkodę uważa się każde uszkodzenie lub zniszczenie ubezpieczonego mienia powstałe w wyniku bezpośredniego uderzenia pojazdu łącznie z uderzeniem jego części lub przewożonego ładunku, z włączeniem szkód spowodowanych przez pojazdy eksploatowane przez Ubezpieczającego lub osoby, za które ponosi on odpowiedzialność Dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk. Limit **10.000,00 zł**

31. **Klauzula uznania wartości i sum ubezpieczenia**

    Strony uzgodniły, że z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia ,Ubezpieczyciel nie będzie kwestionował podczas likwidacji szkód - ustalonych przez obie strony - wersji ubezpieczenia i sum ubezpieczenia.

32. Klauzula przepięć

Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również szkody powstałe wskutek przetężeń, przepięć, innych spowodowanych niewłaściwymi parametrami prądu elektrycznego (m.in. zmianą napięcia, natężenia, częstotliwości), wyładowaniami atmosferycznymi, pośrednim uderzeniem pioruna lub innymi zjawiskami elektrycznymi, spowodowane uszkodzeniem izolacji, zwarciem, zanikiem napięcia jednej lub kilku faz, przegrzania, okopcenia, niezadziałania lub wadliwego funkcjonowania zabezpieczeń chroniących maszyny, urządzenia i aparaty elektryczne i elektroniczne, urządzeń sygnalizacyjnych lub kontrolno-pomiarowych itp. oraz związane z tym szkody następcze, a także przepięcia powstałe z innych przyczyn oraz przepięcia za które nie budzącą wątpliwości winę i odpowiedzialność ponoszą osoby trzecie (podmioty zewnętrzne).

Niniejsze rozszerzenie ochrony ubezpieczeniowej nie ma zastosowania w odniesieniu do szkód w mieniu, które będą wypłacone z tytułu innego ubezpieczenia.

33. **Klauzula kosztów dodatkowych** - z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia oraz innych postanowień umowy ubezpieczenia, ustala się, że Ubezpieczyciel zobowiązuje się do pokrycia udokumentowanych kosztów ponad sumę ubezpieczenia mienia:
    - koszty związane z akcją ratowniczą ubezpieczonego mienia, w tym także wynagrodzenie straży pożarnej, na podstawie otrzymanych i opłaconych przez Ubezpieczającego rachunków, koszty ewakuacji oraz koszty zużycia materiałów gaśniczych, przeciwpożarowych, stanowiących własność Ubezpieczonego, wynagrodzenie służ specjalnych, podmiotów zajmujących się restytucją mienia,
    - koszty wynikające ze zniszczenia i utraty mienia, powstałe na skutek akcji ratowniczej,
    - koszty poszukiwania miejsca wycieku wody i innych mediów oraz usunięci awarii będącej jego przyczyną,
    - koszty środków użytych w celu ratowania przedmiotu ubezpieczenia, zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów, chociażby środki te okazały się bezskuteczne, bez względu na to, czy szkoda w ubezpieczonym mieniu zaistniała,
    - koszty związane ze złomowaniem, usunięciem rumowiska, usunięciem, rozmontowaniem, rozłożeniem, rozebraniem, składowaniem lub utylizacją ubezpieczonego mienia, oszalowaniem lub umocnieniem ubezpieczonego mienia, demontażem i montażem,
    - koszty transportu, cła,
    - zwiększone koszty odtworzenia maszyn, wykonanych na specjalne zamówienie, powstałe w wyniku trudności z ich ponownym zakupem, odbudową, naprawą lub montażem a także koszty poniesione w związku z uzyskaniem wymaganych prawem zezwoleń, zaświadczeń itp., które są niezbędne zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa do przywrócenia danego składnika mienia do pracy (np. legalizacja wag i innych urządzeń) oraz wszelkie tego typu inne wydatki.

Limit odpowiedzialności (dodatkowa suma ubezpieczenia ponad limity gwarantowane przez o.w.u.): 500.000,00 zł na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie rozliczeniowym (dla ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku 10.000,00 zł). Dotyczy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych.

34. **Klauzula ubezpieczenia kosztów usunięcia pozostałości po szkodzie** - Ubezpieczyciel pokrywa ponad sumę ubezpieczenia uzasadnione i udokumentowane koszty poniesione przez Ubezpieczającego wynikłe z zaistnienia szkody objętej umową ubezpieczenia, powstałe w związku z uprzątnięciem pozostałości po szkodzie, łącznie z kosztami rozbiórki/ demontażu części niezdatnych do użytku, ich wywozem, składowaniem lub utylizacją. Ochrona obejmuje również koszty demontażu i ponownego montażu nieuszkodzonych części ubezpieczonego mienia, jeżeli czynności takie są niezbędne w celu przeprowadzenia naprawy mienia dotkniętego szkodą. Powyższe koszty objęte są ochroną ubezpieczeniową do limitu odpowiedzialności w **wysokości 10% SU danego rodzaju mienia**, jednak nie więcej niż **500.000,00 zł** w okresie ubezpieczenia. Ochrona ubezpieczeniowa nie dotyczy kosztów związanych z usunięciem zanieczyszczeń wody lub gleby i jej rekultywacją. Ochrona ubezpieczeniowa udzielana na podstawie niniejszej klauzuli stanowi nadwyżkę w stosunku do ochrony gwarantowanej w granicach sumy ubezpieczenia w podstawowym zakresie ubezpieczenia mienia. Dotyczy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych.

35. **Klauzula ubezpieczenia kosztów odtworzenia dokumentacji** - Ubezpieczyciel pokrywa ponad sumę ubezpieczenia uzasadnione i udokumentowane koszty odtworzenia dokumentacji produkcyjnej lub zakładowej (aktów, planów, dokumentów, danych w formie papierowej) uszkodzonej, zniszczonej lub utraconej; ochrona obejmuje wyłącznie koszty robocizny poniesione na takie odtworzenie dokumentacji z włączeniem przeprowadzenia niezbędnych badań i analiz oraz koszty odtworzenia nośników, na których dokumentacja była zawarta. Powyższe koszty objęte są ochroną ubezpieczeniową do limitu odpowiedzialności w wysokości 10% wartości szkody, jednak nie więcej niż **100.000,00 zł** w okresie ubezpieczenia. Ochrona ubezpieczeniowa udzielana na podstawie niniejszej klauzuli stanowi nadwyżkę w stosunku do ochrony gwarantowanej w granicach sumy ubezpieczenia w podstawowym zakresie ubezpieczenia mienia. Dotyczy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych.

36. **Klauzula ubezpieczenia szyb i innych przedmiotów szklanych od stłuczenia** - limit odpowiedzialności **100 000,00 zł** - z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia i innych postanowień umowy ubezpieczenia, ustala się, że Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową od ryzyka stłuczenia (rozbicia) szyby i inne przedmioty szklane należące do Ubezpieczonego lub Ubezpieczającego lub będące w – ich posiadaniu i stanowiące wyposażenie budynków, lokali oraz innych pomieszczeń użytkowych.

    Ubezpieczenie nie obejmuje:
    - szklanych, ceramicznych i kamiennych wykładzin podłogowych,
    - szkła stanowiącego osprzęt urządzeń technicznych (maszyn, aparatów, narzędzi itp.) oraz osprzęt wszelkiego rodzaju instalacji,
    - szyb, przedmiotów szklanych i płyt kamiennych w stanie uszkodzonym,
    - szyb, przedmiotów szklanych i płyt kamiennych przed ich ostatecznym zamontowaniem bądź zainstalowaniem w miejscu przeznaczenia,
    - szyb w pojazdach i środkach transportowych.

    Ponadto Ubezpieczyciel nie odpowiada za szkody:
    - powstałe przy wymianie lub wymontowaniu ubezpieczonego przedmiotu,
    - powstałe wskutek zadrapania, porysowania, poplamienia bądź zmiany barwy. Dotyczy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych.

37. Klauzula chorób zakaźnych

1) Niezależnie od pozostałych warunków ubezpieczenia, ubezpieczenie nie obejmuje szkód, strat, kosztów, wydatków lub jakichkolwiek innych kwot bezpośrednio lub pośrednio wynikających z lub związanych z Chorobą Zakaźną.

2) Na potrzeby niniejszej klauzuli za szkodę, stratę, wydatek lub inną kwotę uznaje się w szczególności wszelkie koszty oczyszczania, detoksykacji, dezynfekcji, usunięcia, monitorowania lub badań: prowadzonych w związku z Chorobą Zakaźną lub dotyczących jakiegokolwiek składnika majątku objętego ubezpieczeniem i dotkniętego działaniem takiej Choroby Zakaźnej.

3) Użyte w niniejszej klauzuli pojęcie „Choroba Zakaźna" oznacza jakąkolwiek chorobę, która może być przenoszona za pośrednictwem jakiejkolwiek substancji lub środka z jakiegokolwiek organizmu na inny organizm, przy czym:

3.1) taką substancją lub środkiem może być między innymi wirus, bakteria, pasożyt lub inny organizm bądź jego dowolna odmiana, uznawany za żywy lub martwy,

3.2) metodą przenoszenia, bezpośredniego lub pośredniego, jest między innymi przenoszenie drogą powietrzną, poprzez kontakt z płynami ustrojowymi, kontakt z jakimikolwiek powierzchniami lub przedmiotami, ciałami stałymi, cieczami lub gazami, lub pomiędzy organizmami

3.3) taka choroba, substancja lub środek może powodować uszczerbek lub stwarzać ryzyko uszczerbku na zdrowiu lub samopoczuciu człowieka bądź powodować lub stwarzać ryzyko uszkodzenia, pogorszenia stanu, utraty wartości lub zmniejszenia możliwości zbycia bądź utraty możliwości używania majątku objętego niniejszym ubezpieczeniem.

4) Niniejsza klauzula ma zastosowanie do wszystkich zakresów ochrony ubezpieczeniowej, rozszerzeń zakresu ochrony, dodatkowych zakresów ochrony, wyjątków od jakiegokolwiek wyłączenia.

38. Klauzula przeniesienia chorób zakaźnych

Z zachowaniem pozostałych warunków umowy ubezpieczenia ochrona ubezpieczeniowa obejmuje odpowiedzialność cywilną Ubezpieczonego za szkody wynikające z przeniesienia chorób zakaźnych, za wyjątkiem szkód wyrządzonych z winy umyślnej bądź wskutek rażącego niedbalstwa Ubezpieczonego.

Ochrona ubezpieczeniowa nie obejmuje i Ubezpieczyciel nie odpowiada dodatkowo za szkody:

• spowodowane przez wirus HIV, BSE, TSE, HTLV III, LAV, chorobę Creutzfelda-Jakoba;

• spowodowane w wyniku lub w związku z uszkodzeniem lub modyfikacją kodu genetycznego.

Sublimit 200 000,00 PLN na jedno i na wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia

39. Klauzula wyłączająca ryzyko COVID'19 / PANDEMII

Niezależnie od pozostałych warunków ubezpieczenia, ubezpieczenie nie obejmuje odpowiedzialności cywilnej za szkody, straty, wydatki, grzywny, kary lub jakiekolwiek inne kwoty

bezpośrednio lub pośrednio wynikające z lub związane z (w tym obawą lub zagrożeniem rzeczywistym lub rzekomym):

• koronawirusem (Covid – 19), w tym wszelkich jego mutacji lub odmian;

• pandemią lub epidemią ogłoszoną przez Światową Organizację Zdrowia lub organ władzy publicznej

40. Klauzula cyber

1. Na potrzeby niniejszej klauzuli zastosowanie znajdują następujące definicje:

1) „System Komputerowy" oznacza każdy komputer, sprzęt komputerowy, oprogramowanie, aplikacje, proces, kod, program, technologię informacyjną, system komunikacji lub sprzęt elektroniczny, którego właścicielem lub użytkownikiem jest ubezpieczony. Za system komputerowy uważa się także każdy inny podobny system i każdą konfigurację wyżej wymienionych elementów oraz wszelkie związane z tym urządzenia do przechowywania danych wejściowych, wyjściowych lub danych elektronicznych, sprzęt umożliwiający pracę w sieci lub kopie zapasowe,

2) „Sieć Komputerowa" oznacza grupę systemów komputerowych oraz innych sprzętów elektronicznych lub urządzeń sieciowych połączonych z użyciem dowolnej formy technologii komunikacyjnej, w tym także przez internet, sieć intranet lub wirtualne sieci prywatne (VPN) umożliwiające sprzętom komputerowym działającym w sieci wymianę danych elektronicznych,

3) „Dane Elektroniczne" oznaczają informacje wykorzystywane, udostępnione, przetwarzane, przekazywane lub przechowywane w Systemie Komputerowym,

4) „Złośliwe oprogramowanie lub podobne aplikacje" oznacza wszelkie kody oprogramowania, instrukcje programowe lub inne zestawy instrukcji opracowane z zamiarem uszkodzenia, zaburzenia lub wywierania innego negatywnego wpływu, przenikania lub monitorowania programów komputerowych, plików danych lub operacji (niezależnie od tego czy posiadają zdolność samo replikacji), w tym między innymi „wirusy", „konie trojańskie", „robaki", „bomby logiczne", „oprogramowanie szantażujące", „odmowy dostępu" lub „odmowy świadczenia usług",

5) „Przerwa w funkcjonowaniu" oznacza czas, w którym dostawy prądu lub innych mediów nie są dostępne lub gdy sprzęt nie działa.

2. Wyłączona jest odpowiedzialność Towarzystwa z tytułu wszelkich strat, szkód, zobowiązań, wydatków, grzywien lub kar oraz wszelkich innych kwot należnych bezpośrednio lub pośrednio na skutek:

1) wykorzystywania lub posługiwania się jakimikolwiek systemami komputerowymi lub siecią komputerową,

2) ograniczenia lub utraty zdolności wykorzystywania lub posługiwania się systemem komputerowym, siecią komputerową lub danymi elektronicznymi,

3) dostępu do danych elektronicznych, ich przetwarzania, transmisji, przechowywania lub wykorzystywania,

4) braku dostępu, przetwarzania, transmisji, przechowywania lub wykorzystywania jakichkolwiek danych elektronicznych, o ile jest to rezultat:

(a) nieuprawnionych lub złośliwych działań, niezależnie od tego kiedy i gdzie one wystąpią, lub zagrożenia wystąpienia oszustwa w związku z powyższym,

(b) oprogramowania złośliwego lub innej podobnej aplikacji,

(c) błędu w programowaniu lub błędu operatora po stronie ubezpieczonego,

(d) wszelkich niecelowych i nieplanowanych przerw w funkcjonowaniu systemu komputerowego, sieci komputerowej lub danych elektronicznych ubezpieczonego nie spowodowanych bezpośrednio przez fizyczną stratę lub szkodę.

3. Niezależnie od powyższego, z zastrzeżeniem wszelkich pozostałych postanowień, warunków i wyłączeń zawartych w OWU i innych klauzulach, ochrona obejmuje straty lub szkody w mieniu, w tym zakłócenia w prowadzeniu działalności gospodarczej i spowodowane tym zakłócenia w prowadzeniu działalności przez kontrahentów ubezpieczonego, towarzyszące bezpośrednio jednemu lub wielu zdarzeniom ubezpieczeniowym, pomimo iż przyczyna określona w punkcie 2 stanowi czynnik przyczyniający się do wystąpienia takiego zdarzenia.

Niemniej jednak ochrona ubezpieczeniowa z tytułu fizycznej straty lub szkody na mieniu nie uchyla ogólnego zastosowania wyłączeń odpowiedzialności wskazanych w punkcie 2, a żadna z okoliczności określonych w tymże punkcie sama w sobie nie będzie uznawana za fizyczną stratę lub szkodę.

4. Niezależnie od powyższego - o ile jest to objęte ochroną ubezpieczeniowa zgodnie z OWU i pozostałymi klauzulami – to w przypadku gdy dojdzie do fizycznego uszkodzenia sprzętu lub urządzenia do przechowywania danych elektronicznych systemu komputerowego, co skutkować będzie szkodą lub utratą danych elektronicznych przechowywanych na tym sprzęcie lub urządzeniu do przechowywania danych elektronicznych, to wówczas podstawę wyliczenia odszkodowania z tytułu uszkodzonych lub utraconych danych elektronicznych zgodnie z niniejszą Umową stanowić będą wyłącznie koszty reprodukcji danych elektronicznych. Koszty te uwzględniają wszelkie wydatki, których poniesienie będzie uzasadnione i niezbędne do odzyskania, zebrania lub opracowania takich danych elektronicznych, przy czym nie obejmują one wartości, jaką dane elektroniczne mają dla ubezpieczonego ani żadnej innej osoby, nawet gdy przedmiotowe dane elektroniczne nie mogą zostać odtworzone, pozyskane ani skompilowane.

41. Klauzula sankcyjna

Ubezpieczyciel nie jest i nie będzie zobowiązany świadczyć ochrony, nie jest i nie będzie zobowiązany do zapłaty jakiegokolwiek roszczenia, nie wypłaci ani nie zapewni jakiegokolwiek świadczenia, z jakiegokolwiek tytułu lub podstawy, w zakresie, w jakim ich zapewnienie lub dostarczenie naraziłoby Ubezpieczyciela na jakiekolwiek sankcje, zakazy, ograniczenia lub inne konsekwencje wynikające lub związane odpowiednio z rezolucjami Organizacji Narodów Zjednoczonych lub regulacjami sankcyjnymi (w tym w szczególności handlowymi, gospodarczymi lub finansowymi), embargami handlowymi lub innymi mającymi charakter sankcji ekonomicznych, wynikających z przepisów prawa Unii Europejskiej, Polski, Stanów Zjednoczonych Ameryki, Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej lub prawa innych krajów, a także regulacji wydanych przez inne organizacje międzynarodowe, w zakresie w jakim ma lub będzie mieć to zastosowanie do przedmiotu umowy i przy uwzględnieniu szczególnych przepisów krajowych mających zastosowanie do Ubezpieczyciela.

UWAGA! Brak zgody na włączenie do zakresu ubezpieczenia bądź zmiana treści którejkolwiek z ww. klauzul oznaczonych numerami od 1 do 41 spowoduje odrzucenie oferty. Akceptacja klauzul obowiązkowych zostaje dokonana przez Wykonawcę poprzez podpisanie i złożenie wraz z ofertą Formularza klauzul obowiązkowych i dodatkowych, sporządzony według wzoru

określonego w załączniku nr 3 do Specyfikacji. Formularz o którym mowa powyżej stanowi treść oferty i nie podlega uzupełnieniu.

B. KLAUZULE DODATKOWE
(podlegające ocenie zgodnie z Rozdziałem X § 2 ust. 2 Specyfikacji)

1. **Klauzula odkupienia urządzeń** - z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia i innych postanowień umowy ubezpieczenia, ustala się, że w przypadku szkody na urządzeniu, którego nie można odkupić ze względu na zakończenie jego produkcji, odszkodowanie wypłacone będzie w wysokości ceny urządzenia o najbardziej zbliżonych parametrach technicznych; jeżeli wartość nowego urządzenia nie będzie wyższa od sumy ubezpieczenia odszkodowanie takie nie będzie traktowane, jako modernizacja. Dotyczy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych.

   Dotyczy ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

2. **Klauzula szkód mechanicznych** - z zastrzeżeniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą, postanowień umowy ubezpieczenia oraz ogólnych warunków ubezpieczenia, uzgadnia się, co następuje:

   Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje dodatkowo maszyny, urządzenia, aparaty od szkód mechanicznych spowodowanych: działaniem człowieka, wadami produkcyjnymi, przyczynami eksploatacyjnymi.
   Za szkody spowodowane:
   - działaniem człowieka - uważa się szkody powstałe wskutek nieumyślnego błędu uprawnionych do obsługi osób oraz umyślnego uszkodzenia (zniszczenia) przez osoby trzecie,
   - wadami produkcyjnymi - uważa się szkody powstałe w wyniku błędów w projektowaniu lub konstrukcji, wadliwego materiału oraz wad i usterek fabrycznych niewykrytych podczas wykonania maszyny lub zamontowania jej na stanowisku pracy,
   - przyczynami eksploatacyjnymi - uważa się niezawinione przez obsługę szkody eksploatacyjne polegające na uszkodzeniu lub zniszczeniu elementów maszyny przez zjawiska fizyczne, np. siły odśrodkowe, wzrost ciśnienia, eksplozję lub implozję, przegrzanie oraz wadliwe działanie urządzeń: sterujących, zabezpieczających, sygnalizacyjno-pomiarowych, itp.
   Ubezpieczeniem nie są objęte szkody:
   - w częściach i materiałach, które ulegają szybkiemu zużyciu lub z uwagi na swoje specyficzne funkcje podlegają okresowej wymianie w ramach konserwacji,
   - w czasie naprawy dokonywanej przez zewnętrzne służby techniczne,
   - będące następstwem naturalnego zużycia wskutek eksploatacji maszyny,
   - w okresie gwarancyjnym, pokrywane przez producenta lub przez zewnętrzny warsztat naprawczy,
   - spowodowane wadami bądź usterkami ujawnionymi przed zawarciem ubezpieczenia,
   - o charakterze estetycznym, w tym zarysowania, zadrapania powierzchni, wgniecenia, obtłuczenia,
   - wynikające z wszelkich pośrednich i utraconych korzyści
   - w postaci utraty zysku.
   Limit odpowiedzialności: **50 000,00 zł** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit nie dotyczy szkód, które zgodnie z OWU nie są limitowane. Dotyczy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych.

3. **Klauzula wynagrodzenia ekspertów** – Ubezpieczyciel obejmuje ochroną ubezpieczeniową koszty wynagrodzenia należnego ekspertom zewnętrznym: architektom, inspektorom, inżynierom, konsultantom, które Ubezpieczający zobowiązany jest zapłacić, a których zatrudnienie jest konieczne w celu odtworzenia mienia dotkniętego szkodą objętą ubezpieczeniem, pod

warunkiem, że zatrudnienie eksperta zostało uzgodnione z Ubezpieczycielem, za którą Ubezpieczyciel zobowiązał się wypłacić odszkodowanie na mocy powyższych warunków. Limit odpowiedzialności **50 000,00 zł** na jedno i wszystkie zdarzenia.

Z zakresu ubezpieczenia na warunkach niniejszej klauzuli wyłączone są koszty poniesione na wyliczenie i przygotowanie roszczenia przez Ubezpieczającego; z tytułu ubezpieczenia powyższych kosztów Ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność do wysokości normalnie obowiązujących stawek rynkowych. Koszty te zostaną pokryte tylko w przypadku ich akceptacji przez Ubezpieczyciela. Dotyczy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych.

4. **Klauzula ubezpieczenia dodatkowych kosztów pracy w godzinach nadliczbowych, nocnych, w dni wolne od pracy oraz frachtu ekspresowego** - ustala się, że zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o dodatkowe koszty pracy w godzinach nadliczbowych, w godzinach nocnych, w dni wolne od pracy oraz koszty frachtu ekspresowego (z wyłączeniem jednak frachtu lotniczego) poniesione w związku ze szkodą w ubezpieczonym mieniu, za którą ubezpieczyciel ponosi odpowiedzialność na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia. Limit odpowiedzialności: 20 % wysokości szkody w mieniu, nie więcej niż **100.000,00 zł** na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Dotyczy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych.

5. **Klauzula katastrofy budowlanej** – z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia i ogólnych warunków ubezpieczenia ustala się, że w granicach limitu odpowiedzialności zakres ubezpieczenia zostaje rozszerzony o szkody powstałe wskutek katastrofy budowlanej. Przez katastrofę budowlaną rozumie się niezamierzone, gwałtowne zniszczenie budynku lub budowli lub ich części, a także konstrukcyjnych elementów rusztowań, elementów urządzeń formujących, ścianek szczelnych i obudowy wykopów, o którym zostały powiadomione podmioty określone w art. 75 ust.1 Prawa Budowlanego.

Za katastrofę budowlaną nie uznaje się:

- uszkodzenia elementu wbudowanego w budynek lub budowlę, nadającego się do naprawy lub wymiany,

- uszkodzenia lub zniszczenia urządzeń mechanicznych i elektronicznych stanowiących funkcjonalną i integralną część budynku, awarii instalacji.

Ochrona udzielona zgodnie z niniejszą klauzulą nie obejmuje szkód wynikłych z zaniechania utrzymania obiektu w należytym stanie technicznym.

Zakresem ochrony ubezpieczeniowej nie są objęte budynki i budowle przeznaczone do rozbiórki lub wyburzenia oraz wyłączone z eksploatacji, a także znajdujące się w nich mienie.

Limit odpowiedzialności w systemie na pierwsze ryzyko na jedno i wszystkie zdarzenia na szkody obejmowane ochroną w ramach niniejszej Klauzuli w wysokości nie większej niż 5 000 000,00 zł.

6. **Klauzula ubezpieczenia prac remontowo-modernizacyjnych oraz budowlano-montażowych**

Za zachowaniem nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że ochrona ubezpieczeniowa obejmuje drobne prace budowlano-montażowe prowadzone przez lub na zlecenie ubezpieczającego w obrębie ubezpieczonych lokalizacji na obiektach posiadających ważne odbiory i pozwolenia na użytkowanie w dniu rozpoczęcia tych prac, do maksymalnego limitu na jedno i wszystkie zdarzenia w trakcie okresu ubezpieczenia, wskazanego w umowie ubezpieczenia.

Ubezpieczenie drobnych prac budowlano-montażowych na warunkach niniejszej klauzuli obejmuje:

- wartość wykonanych prac i materiałów będących własnością lub znajdujących się na ryzyku Ubezpieczającego – do podanego powyżej limitu oraz

- wartość mienia istniejącego stanowiącego własność Ubezpieczającego, które zostało zniszczone lub uszkodzone bezpośrednio w wyniku prowadzenia prac budowlano-montażowych i które jest ubezpieczone ww. polisą – do pełnych sum ubezpieczenia tego mienia.

Ochrona na warunkach niniejszej klauzuli nie obejmuje prac wykonywanych w ramach kontraktów wiążących się z naruszeniem konstrukcji nośnej budynku albo ze zdjęciem pokrycia dachu.
Limit odszkodowania 1 000 000,00 zł na jedno i na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia.

7. **Klauzula mienia wyłączonego z eksploatacji** - z ochrony ubezpieczeniowej wyłącza się budynki i budowle przeznaczone do rozbiórki na podstawie decyzji wydanej przez właściwy organ lub mienie przeznaczone na złom. W stosunku do lokali czasowo nieużytkowanych powyżej 30 dni (w budynkach zamieszkałych) mienie jest objęte ochroną ubezpieczeniową bez względu na zapisy OWU. Ochroną ubezpieczeniową objęte są również lokale czasowo nieużytkowane przez okres do 30 dni, w przypadku, gdy przyczyną tego stanu jest zmiana głównego najemcy lokalu i przygotowanie do zawarcia nowej umowy z inną osobą fizyczną lub prawną. Dotyczy ubezpieczenia mienia od ognia i innych zdarzeń losowych oraz ubezpieczenia mienia od kradzieży z włamaniem i rabunku oraz ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

   Limit odpowiedzialności w wysokości 2 000 000,00 PLN dla szkód w mieniu wyłączonym z eksploatacji w okresie powyżej 30 dni.

8. **Klauzula wyrównania sumy ubezpieczenia** – **suma prewencyjna** - z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia oraz innych postanowień umowy ubezpieczenia, ustala się, iż w sytuacji, kiedy wystąpi niedoubezpieczenie w jakimkolwiek ubezpieczonym składniku majątku, ustalony w ramach klauzuli prewencyjnej roczny limit **1 000 000,00 zł**, podwyższy sumę ubezpieczenia danego składnika / składników majątku do ich wymaganej wartości. Dotyczy ubezpieczenia od ognia i innych zdarzeń losowych. Prewencyjna suma ubezpieczenia wskazywana jest w polisie i nie ma zastosowania do przedmiotów ubezpieczenia obejmowanych ochroną w systemie na pierwsze ryzyko ani do limitów odpowiedzialności

9. **Klauzula mienia nieużytkowanego** - odmiennie od postanowień OWU Ubezpieczyciel zobowiązuje się do zachowania ochrony ubezpieczenia w stosunku do mienia, które w dniu zawarcia umowy było użytkowane, a które w trakcie umowy ubezpieczenia zostało wyłączone z eksploatacji na okres co najmniej 30 dni pod warunkiem, że został on poinformowany w terminie 45 dni od zaprzestania użytkowania. Dotyczy ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

10. **Klauzula mienia osób trzecich** - w ramach zadeklarowanej sumy ubezpieczenia wyposażenia objęte ochroną jest mienie osób trzecich użytkowane lub przekazane w użytkowanie Ubezpieczonemu, niezależnie czy dla niniejszego mienia ustanowiono odrębną sumę ubezpieczenia. Dotyczy ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk.

11. **Klauzula przeoczenia** - Z zachowaniem pozostałych, niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia strony uzgodniły, że jeżeli ubezpieczony na skutek błędu lub przeoczenia nie przekaże Ubezpieczycielowi lub brokerowi istotnych informacji mających związek z umową ubezpieczenia a działanie takie nie będzie skutkiem winy umyślnej to fakt nie przekazania informacji nie będzie powodem odmowy wypłaty odszkodowania ani jego redukcji, pod warunkiem niezwłocznego uzupełnienia danych.

12. **Klauzula odbudowy w innej lokalizacji**

    Z zastrzeżeniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia oraz ogólnych warunków ubezpieczenia, uzgadnia się, że:

    Ubezpieczyciel zezwala, aby uszkodzone lub zniszczone mienie mogło być przywrócone do poprzedniego stanu w dowolnym miejscu na terenie Gminy, według uznania Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego (Zamawiającego) oraz w sposób odpowiadający wymogom Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego (Zamawiającego), z zastrzeżeniem, że wysokość odszkodowania w żadnym wypadku nie przekroczy kwoty, którą Ubezpieczyciel zobowiązany byłby wypłacić, gdyby uszkodzone lub zniszczone mienie było przywrócone do poprzedniego stanu w dotychczasowej lokalizacji.

13. **Klauzula kosztów ewakuacji**

    Z zastrzeżeniem pozostałych, nie zmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia oraz ogólnych warunków ubezpieczenia, uzgadnia się, że: rozszerza się zakres ochrony ubezpieczeniowej o dodatkowe koszty ewakuacji wskutek zdarzenia objętym umową ubezpieczenia do limit **40 000 zł**. Za ewakuację rozumie się konieczność zapewnienia poszkodowanym schronienia wskutek zdarzenia losowego, koszt dozoru uszkodzonego mienia (o ile to konieczne) do czasu zabezpieczenia mienia; koszty, o których mowa w klauzuli pokryte zostaną wyłącznie w sytuacji gdy ewakuacja przeprowadzona została na polecenie Policji, Straży Pożarnej lub Straży Miejskiej oraz odbywała się pod kierunkiem lub w obecności ww. służb.

14. **Klauzula aktów terroryzmu, sabotażu, rozruchów, strajków itp.** - z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień umowy ubezpieczenia ustala się, że odpowiedzialność ubezpieczyciela obejmuje szkody spowodowane działaniem osób trzecich, powstałe wskutek sabotażu, a także strajków, rozruchów, zamieszek, demonstracji, blokad, niepokojów społecznych w tym m. in. wszelkiego rodzaju szkody będące następstwem akcji (indywidualnych czy grupowych) organizowanych z pobudek ideologicznych, politycznych, ekonomicznych, socjalnych, ekologicznych i innych skierowanych przeciwko osobom lub obiektom w celu wprowadzenia chaosu, zastraszenia ludności i dezorganizacji życia publicznego bądź zdezorganizowania pracy transportu publicznego, zakładów usługowych, wytwórczych i innych prowadzących działalność gospodarczą i innych tego typu zdarzeń włącznie z aktami terroryzmu. Limit odpowiedzialności: **2.000 000,00 PLN** na jedno i na wszystkie zdarzenia. Limit odnosi się do wszystkich Jednostek łącznie

15. **Klauzula kosztów dostosowania się do zaleceń organów państwowych**- Jeśli po powstaniu szkody jakakolwiek instytucja państwowa zabroni odtworzenia mienia, zezwoli na jego odtworzenie w formie mniej korzystnej dla Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego lub zażąda pewnych honorariów, czy składek jako wstępny warunek odtworzenia mienia, wówczas Ubezpieczyciel zobowiązuje się ponadto zapłacić Ubezpieczonemu/ Ubezpieczającemu: -różnicę między kosztem odtworzenia mienia, takim jaki Ubezpieczający/ Ubezpieczony poniósłby, gdyby odtwarzał mienie według stanu sprzed szkody, a kosztem faktycznie poniesionym na odbudowę, -kosztów i strat związanych z dodatkowym przestojem lub zwiększeniem szkody, którego przyczyną jest decyzja organów państwowych lub przepis, do stosowania którego Ubezpieczający/ Ubezpieczony będzie zobowiązany, a który uniemożliwi lub utrudni odtwarzanie mienia bez zbędnej zwłoki, -wszelkie honoraria i inne opłaty niezbędne do uzyskania zgody na odbudowę ubezpieczonego mienia, -inne koszty poniesione przez Ubezpieczającego/ Ubezpieczonego na dokonanie zmian w specyfikacji lub poniesione w związku ze zmianą planów. Limit odpowiedzialności Ubezpieczyciela w wysokości **100.000,00 zł** ponad sumę ubezpieczenia, na jedno i wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia. Limit odnosi się do wszystkich Jednostek łącznie

16. **Klauzula odstąpienia od odtworzenia mienia po szkodzie** –niniejszym ustala się, iż w przypadku gdy Ubezpieczający zrezygnuje z odtworzenia mienia po szkodzie ubezpieczyciel wypłaci odszkodowanie na takich zasadach jakby odtworzenie mienia nastąpiło tzn. mienie zostało naprawione Dotyczy ubezpieczenia mienia od wszystkich ryzyk oraz sprzętu elektronicznego

17. **Klauzula samolikwidacji szkód drobnych**: **10 000 PLN** w przypadku wystąpienia szkód, których szacunkowa wartość nie przekracza ustalonego limitu likwidacja szkód będzie odbywała się zgodnie z następującą procedurą:

    1. Ubezpieczający niezwłocznie dokona zgłoszenia szkody do Ubezpieczyciela

    2. Ubezpieczający przystąpi do likwidacji szkody, w tym uprzątnięcia mienia bez oczekiwania na oględziny likwidatora.

    3. Ubezpieczający przygotuje i prześle do Ubezpieczyciela dokumenty niezbędne do podjęcia decyzji o wypłacie odszkodowania tj.:

    a. Wykaz strat poniesionych w związku ze zdarzeniem.
    b. Dokładny opis zdarzenia ewentualnie zdjęcia wykonane na miejscu zdarzenia dokumentujące stan mienia bezpośrednio po szkodzie.
    c. Kopie kosztorysów napraw oraz faktura odtworzenie stanu mienia przed szkodą (potwierdzone za zgodność z oryginałem), ocena serwisu.
    d. Kopie faktur dokumentujących wszelkie pozostałe koszty poniesione w związku ze zdarzeniem (potwierdzone za zgodność z oryginałem).
    e. Kopie faktur zakupu utraconego bądź uszkodzonego mienia oraz dokumentu przyjęcia mienia na stan środków trwałych (potwierdzone za zgodność z oryginałem).
    f. W przypadku szkody, która miała miejsce w lokalach wynajmowanych –kopię umowy najmu lokalu.
    g. W przypadku zalania –protokół spisany z najemcą / wynajmującym.
    h. W przypadku szkody kradzieży z włamaniem bądź rabunku dodatkowo:
    - Potwierdzenie zgłoszenia zdarzenia na policję.
    - Informacje z policji o wynikach prowadzonego postępowania w związku ze zdarzeniem.
    - Kopii dziennika dyżurów prowadzonego przez dozór obiektu, oświadczeń pracowników agencji ochrony dozorujących obiekt w dniu powstania szkody, protokołu spisanego z przedstawicielem agencji lub administracji obiektu oraz kopii umowy o świadczeniu usług dot. ochrony obiektu, jeśli obiekt jest chroniony przez agencję.
    - Kopii umowy dot. Instalacji i konserwacji systemu alarmowego, wydruk z systemu alarmowego, protokołu z ostatniego przeglądu systemu –jeśli obiekt posiada system alarmowy.
    4. Wraz z w/w dokumentacją Ubezpieczający przekaże numer konta, na które powinno zostać przekazane odszkodowanie.
    5. W przypadku, gdy na podstawie otrzymanej dokumentacji nie będzie możliwości jednoznacznego ustalenia okoliczności powstania szkody bądź jej wartości Ubezpieczyciel w ciągu 7 dni od dnia jej otrzymania zwróci się do Ubezpieczającego z prośbą o uzupełnienie dokumentów.
    6. Procedura niniejsza nie ogranicza prawa Ubezpieczyciela do przeprowadzenia oględzin miejsca powstania szkody ani nie wpływa na obowiązek Ubezpieczającego dotyczący zabezpieczenia praw do regresu.
    7. Mienie uszkodzone, według Ubezpieczającego, w 100% zostanie zachowane do dyspozycji Ubezpieczyciela podobnie wymienione podzespoły itp.

18. **Klauzula mienia/budynków** wpisanych do rejestru zabytków lub podlegających nadzorowi konserwatora zabytków Ubezpieczyciel potwierdza ochronę dla mienia o charakterze zabytkowym, artystycznym i unikatowym oraz przedmiotów o wartości kolekcjonerskiej, eksponatów muzealnych, dzieł sztuki oraz zabytkowych dokumentów lub rękopisów, jeżeli są

własnością lub w posiadaniu Ubezpieczonego. Ochrona ubezpieczeniowa obejmuje również ubezpieczenie budynków i budowli wpisanych do rejestru zabytków lub podlegające nadzorowi konserwatora zabytków. W przypadku wystąpienia szkody w tego rodzaju mieniu Ubezpieczyciel przy wypłacie odszkodowania pokrywa koszty odtworzenia budynków/budowli przy użyciu dostępnych technologii z uwzględnieniem zaleceń konserwatora zabytków. Dotyczy: ubezpieczenie mienia od wszystkich ryzyk.

19. **Klauzula rozszczelnienia**-ochrona ubezpieczeniowa obejmuje szkody w mieniu osób trzecich powstałe w skutek pęknięcia, oderwania lub odczepienia się wężyka, służącego do przepływu wody oraz powstałe w skutek pęknięcia lub rozszczelnienia instalacji wodociągowo-kanalizacyjnych lub centralnego ogrzewania, niezależnie od winy ubezpieczonego.

    Dotyczy: ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

20. **Klauzula rezygnacji z potrącania zużycia technicznego**

    Z zachowaniem pozostałych niezmienionych niniejszą klauzulą postanowień ogólnych warunków ubezpieczenia ustala się, że stopień zużycia technicznego budynku nie będzie brany pod uwagę przy wypłacie odszkodowania. Podstawą szacowania wartości mienia będzie wartość określona w umowie ubezpieczenia

21. **Klauzula skażenia lub zanieczyszczenia ubezpieczonego mienia** w wyniku zdarzeń objętych ochroną ubezpieczeniową Ubezpieczyciel zwróci Ubezpieczonemu, udokumentowane koszty związane z uprzątnięciem pozostałości po szkodzie, łącznie z kosztami rozbiórki i demontażu części niezdatnych do użytku oraz inne koszty związane z ratowaniem i zabezpieczeniem ubezpieczonego mienia, w tym także koszty oczyszczania skażonych lub zanieczyszczonych przedmiotów nieuszkodzonych.

    Limit: 20% w granicach sumy ubezpieczenia danego przedmiotu.

22. **Klauzula ubezpieczenia podziemnych instalacji wodno – kanalizacyjnych i C.O.**

    Ubezpieczyciel odpowiada za szkody wynikłe w podziemnych instalacjach wodociągowych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania w wyniku samoistnego pęknięcia, uszkodzenia w wyniku niedrożności przewodów lub rurociągów oraz ryzyk objętych ubezpieczeniem od ognia i innych zdarzeń losowych. Ubezpieczeniem objęte są wszystkie instalacje i sieci techniczne zewnętrzne będące w posiadaniu ubezpieczającego (lub za które odpowiada zgodnie z umową) bez względu, na odległość od budynku. Limit: **50.000,00 PLN** na jedno i na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia .

23. **Klauzula assitance**

    W przypadku wystąpienia zdarzenia objętego zakresem polisy all risk jeśli budynek lub lokal w wyniku zdarzenia został zniszczony i nie nadaje się do użytku, lub przebywanie w nim stwarza zagrożenie (przy czym zagrożenie jest ustalone przez upoważniony podmiot do wydawania takich decyzji):

    Ubezpieczyciel pokryje koszty:

    - poniesione na tymczasowe zakwaterowanie (lokale zastępcze) właścicieli lub najemców lokali mieszkalnych, wykwaterowanych w wyniku zdarzenia szkodowego, nakazu opróżnienia z decyzji administracyjnej; za lokal zastępczy uważa się lokal w tej samej miejscowości, w której położony jest lokal wyłączony z użytkowania, o powierzchni nie większej niż lokal wyłączony z użytkowania, znajdujący się w hotelu, motelu, hostelu lub innej placówce. Koszty pokrywane są przez okres

wyłączenia budynku z użytkowania, lecz nie dłużej niż 6 miesięcy od dnia wystąpienia szkody i w kwocie nie większej niż 100 zł za pokój za dobę;
- zorganizowania transportu mienia środkiem transportu o ładowności do 3,5 tony do wskazanego przez Ubezpieczonego miejsca przechowywania, oddalonego nie dalej niż 50 km od miejsca ubezpieczenia. Ubezpieczyciel pokrywa koszty transportu do sumy 10 000,00 zł na jeden wypadek dla jednego lokalu za transport mienia tam i z powrotem ;
- przechowywania ocalałego mienia w miejscu wskazanym przez Ubezpieczyciela jeśli Ubezpieczony nie posiada lokalu zastępczego. Ubezpieczyciel pokrywa koszty przechowywania do sumy 5 000,00 zł na jeden wypadek dla jednego lokalu;
- dozoru mienia w miejscu powstania szkody do wysokości 10 000,00 zł na jedno miejsce ubezpieczenia
Max limit na lokalizacje: 50.000,00 PLN na jedno i na wszystkie zdarzenia w okresie ubezpieczenia (do oc na jeden i na wszystkie wypadki w okresie ubezpieczenia).

Uwaga ogólna: Zapisy postanowień dodatkowych oraz klauzul dodatkowych mają pierwszeństwo przed analogicznymi postanowieniami Ogólnych warunków ubezpieczenia mających zastosowanie do ubezpieczenia danego ryzyka